

310521

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 8. } చెన్నపట్టణము 1922 వ సం॥ జనవరి నెల 11 తేది బుధవారము. { No. 225.
సంపుటము. ౮ } దుర్మతి నామ సంవత్సర పుష్యమాస శుద్ధ త్రయోదశి ౧౩ } సంచిక. ౨౨

“ప్రశస్తమైన ఎన్ గల్ బర్లు” రైస్ మెషిన్ రి ధరలు

ప్రస్తుతము ఇంకను తగ్గించబడియున్నవి.

బ్లాక్ స్టోను సూనెయంత్రములు

ఒక స్థలము నుండి మరియొక స్థలమునకు సులభముగా తీసికొని పోవుటకు వీలగునట్టియు, ఒకేచోట స్థిరముగా కదలకుండ అమర్చునట్టి ఆవిరియంత్రము, బాయిలరులు అతి చౌకధరలకు దొరక గలవు.

ఫోను నెం 108

నెం 9, సెకండు

తంతినిలాసము, ఎంజిను మద్రాసు

లైనుబీచ్,

మార్వల్ సన్ను అండు కో (ఇండియా) లిమిటెడ్

ఇంజినియరులు

(1806)

కలకత్తా

మదరాసు

బెజవాడ

బొంబాయి

లాహారు

తంజావూరు

అమృతాంజనము

తలనొప్పులకు, దుస్థితికి, నడక ఇతర వీధిమైన నొప్పులను కూడా మా అమృతాంజనము వాడవలెనంత మాత్రమున నయముగనా నులభ నెల 0-10-0 అకాల

మోహనీరైలము

నీసా 1-3 0-12-0.

తాగురైలు

కచ్చి 1-3 0-3-0

పండ్ల పొడి

కచ్చి 1-3 0-2-0

అమృతాంజనం డిపో,

బొంబాయి నగరాదు.

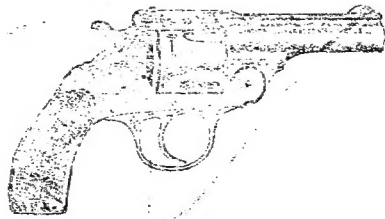
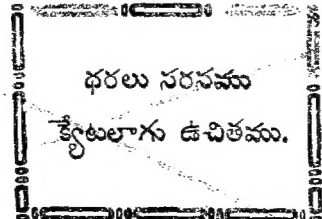
ఒంటి నొప్పి నొక్కటా తుపాకి ముత్యపిండు కంపెనీ వారిచే
(8088)

వక్ర-సవి.

[స్థాపితము ౧౮౬౩ సం.

౧౨ సెంటు.

కాళ్ళము. ౩౨, ౩౪, ౩౬ అంగుళములలో దొరకును.

చిన్నవి. డబుల్ బెల్టుకోరిగినవి కూడ దొరకును.

యంక. వి. రామానుజం శెట్టి లిండు కంపెనీ, నెం. ౧౨ బ్రాడ్వే, న్యూ యార్క్.

(3081) “కత్తికట్టలు”

వెన్నకత్తి గల్లి గజము పొడుగు గలవి. సాగవైదు.
1-3 రూ 4-8-0.

డబ్బును కొనుగోటికి 1టి ఉచితము. పోస్టేజీ ఖర్చులవేర.
వలయువారు ఆగస్టులో ఒకరూపాయి
అదాన్సు పంపవలెను. బి. వెంకటేశ్వర్లు లిండు కో.
కట్టర్లు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.

వెన్నకత్తి, (నోదాకరిజిల్లా)

తెలిగ్రాఫిక్ అడ్వైసు: “ఇండస్ట్రీ” వెన్నకత్తి.

ఆరోగ్యమార్గము

శ్రీ గాంధీమహాత్మ ప్రతీకము

గ్రంథములో ఒక్క పత్రికయినను వదలక శ్రీ శ్రీనివాసుని కృపల తేలిగింపబడినది. అప్పు పూర్తి అయినది. సబరత్రి సత్యాగ్రహ క్రమములో ప్రత్యేకముగ తీయబడిన, కాపినధారి యగు శ్రీ గాంధీమహాత్ముని ఛాయాపటము ఇందు చేర్చబడినది. బైండింగులో నున్నది. ఇదిగఱకు రిజిస్టరు చేయబడిన ఆర్డరు ఫంక్షనవారికి యీ నెల 15 వ తేదీనుండి పుస్తకములు వి. పి. గ. పంపబడును. ఎవ్వరికైన అక్కణ లేనియెడల ఆ తేదీలోపుగ తెలుపవలెను. అభిప్రాయ ప్రచారముకొఱకును, ఔచిత్యవారణ కార్యసహాయార్థమును ఉద్దేశించిన ద గుట చేత స్వల్పపువెలకు యివ్వబడుచున్నది గాన వి. పి. లు తీరస్కరించి దండగ కలగజేయకుండవలె నని కోరుచున్నాను. ఇప్పుడు అచ్చునేసిన 2000 ప్రతులకును చాలగఱకు ఆర్డరు వచ్చియున్నది. గనుక యింకను గ్రంథములు కావలసినవారు యీ దిగువ చిరునామాకు వెంటనే వ్రాయుట యుక్తము.

నూడూరి రామచంద్రరావు
సేవకసంఘము, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా.

మలయ చందనము.

గనేరియా ఆను సెగరోగమునకు మోచారము

పథ్యమలయ. పిరికారికీ పనిలేదు. ఎటువైపు వెళ్ళినా, అను మోచార విధముల సెగరోగమును మోచు పూటలలో మాన్యును. శ్రీమత్తుగజు బాగులపటి మాడ ఇది రాజధాని. (1251) డబ్బీ 1-5 నెల 2-4-0 చందీ (మలయచందనము కనుపాపము) బొమ్మ 8-0-0

శ్రీ పాద వారి వంచాంగము

దయశ్రీ సంతకర్త పంచాంగము అచ్చులో నున్నది. మా పంచాంగముయొక్క ఘనత అందము సెరిగినదే. (ప్రతి 1-5 0-2-8; నాలుగుప్రతులకు తక్కువ పీ.పి. చేయవచ్చు. ఒకటి కవలయవారు 0-4-0 పోస్టుచీట్లు పంపవలెను. 12 ప్రతులకు 2కప్రతి ఉచితము. త్వరితపథము దొరకకత్త. గంధర్వపార్వతీసేవారాధన. (గోదావరి)

కావలెను

మా జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన పుష్టి నిచ్చు నట్టి మదనమంజరి మాత్రలను విక్రయించుటకు కన్ వానర్లు, ఏజంట్లు కావలెను.

రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ,
(8198) 27, చీనాబజారుకోడ్లు, మదరాసు.

తామర తైలము

తబ్బా 1.5 0-5-0. పోస్టుఖర్చులు వేరైన.

ఆశేకయెండ్లనుండి యున్న తామర తాలుగైదు సారులు రాచిన్తోడనే పోయినదని వేలవండి మాకు వ్రాసియున్నారు దీనిని రాచిన మంటయండిన. చర్మము నొక పెక్కదు. అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి లేక మద్రాసు

నమకము (1842)

బంగారు, వెండి, రత్నముల నగలును, యితరవస్తువులును, నాపను ఇచ్చినపుడు కొనితెచ్చుముయ్యబడును

ఉమ్మిడి - రామయ్యశెట్టి,

గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

25, వైనాబజార్కోడ్, మదరాస్

నగలు నాణ్యముగాను పూజితోడను సరియైన ధరలకు తయారుచేసి విక్రయించుట కంజీషన్. తయారున పనిపాటిని అతి క్షిప్రముగ ఆర్డరు మీరకు తయారుచేసి యివ్వబడును. ఒకసారి ఆర్డరు యిచ్చి నగలు తయారు చేసికొన్న వారికలన మానమృకము తెలిసికొనవచ్చును.

ఇంకను శస్త్రముకొర లేదు

శ్రీ దక్షిణవల్లూరు, శాయ్యూరు (యన్టీట్) సంస్థానాధిపతులచే పోషింపబడుచున్న శేటిపు డాక్టరు అబ్దుల్ అజీజ్ పాపాబుచే ముప్రసిద్ధముగా తయారుచేయబడి ఆశేకయోగ్యతాపత్రములు బడసిన మందుల వివరములు:-

1. సిల్వరు పొడరు- ఇది రాచపుండు మేనాములు మును, ముఖసంబంధమైన రణములు, తుపాకీ దెబ్బలు మాన్పును. శరీరములో చిక్కినప్పుడు తుపాకీగుండ్లు, గాజు ముక్కలు ఇనుప ముక్కలు వగైరాలు ఆపరేషను లేకనే బయటకు తీయటకు పనికివచ్చును. కత్తికొట్టు వగైరాలున్న గోరుచుట్టు తామర కణుపుజెడ్డు గజ్జి కర్పాణి మదనములను వగైరాలు అమోఘముగా మడుగును. యావత్తు జీవజంతువులకు గాయములకు జబ్బులకు పనికివచ్చును.

వెల తులం 1-5 5 రూపాయలు.

ఒక కేసుకు పావుతులం మందు సరిపోవును.

2. సిల్వరులోషను- ఇది నోటిపూక, కాలిన పుండ్లు రక్తవాళమునుండి కాయున్న రక్తము నాపుటకున్న పువయోగించును. గనేరియాను మాన్యుటలో దీనికి మించిన మందు లేదని వాడుకకలన మీకే తెలియను. (8198)

వెల 1 అన్నబుడ్డి 1 రూపాయ.

3. పాముకాటుకు మందు- ఒకబుడ్డివెల రు. 1

4. కాథియాల్ సులేమాని- ఇది యూనాని కాత్తము ప్రచారముగా తయారుకాబడినది. ఇది కండ్లు యెరుపు నీరుకారుట దురద కండ్లకలక యెండ మాడలే మందుట మొదలగు యావత్తు కండ్లజబ్బులకు వ్యవాయోగము.

ఒక బుడ్డి వెల 8 అణాలు.

5. కలరా మోత్రలు- i మోత్రలు 25 గల డబ్బీ 1-5 వెల 1 రూపాయ. ii తేజాబీ ఫరాకు, అవున్న సీసా 0-8-0. ఇది కలరా వగయిరా యావత్తు విరేచనములు నాంతులు వగయిరాలకు అమోఘముగ పనిచేయును.

6. పార్వపునొప్పి వగైరా యావత్తునొప్పిలకు మందు- వెల సీసా 1-5 8 అణాలు.

వై నుదహరించిన మందులన్నియు బర్మా చే నాచేరముల పుంగీ ఆను ఒకచుహానీయనివలన కనిపెట్టబడినది.

ఇంకను వివరములు కోరువారు యీక్రిందిచిరునామాకు వ్రాసిన బడయగలరు. వై నుదహరించిన మందులు పువయోగించు విధము, అనుపానములు మందు పంపునపుడు తెలుపబడును.

Abdul Aziz Sahib, Native Doctor,
South Vallur and Vuyyur Estates,
Thota-Vallur, Kistna District.

బెంగుళూరు

న్వదేశిబసినలు, మేజొల్లు,

మితమైన ధరలు మేలైనసరకు

యంత్రాలయమునుండి నేరుగా తెప్పించునట్టి మాకు ప్రత్యేకముగా వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు.

కాడి, బెంగుళూరు రత్నకంబళ్లు, కంబళ్లు, రగ్గులు, కప్పుడు, లట్టి, సరస్వతీ, తిజ్జో, గాంధీ మున్నగు వెండి ప్రతిములుకూడ మా వద్ద గలవు.

బాగుగా పనిచేయునట్టి యోగ్యత గల బజంట్లు కావలెను.

Pahiajrai Ramnarayan & Co.,
Dept A. P.
Wholesale Hosiery Merchants
Bangalore City.
(8240)

జాతక రత్నము

జన్మశత్రుము, పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంవత్సర ఫలితములను క్యాల్క్యులేరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంవత్సరములైనను జ్యోతిషముని సహాయము అక్కరలేకయే తమకుండు తాము వ్రాసికొనగలరు. ధనము, సంతానము మున్నగు వ్యాజకభావములలో మీమీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిషము. దీనివెల రు 2 మాత్రమే.

గ్రేట్ యిండియన్ జ్యోతిషశాలయము,
(8291) ఖింకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా.

అమాదాబాద్ సభలు

32-వ దేశీయమహాసభ

కొలది ప్రతులు మాత్రమే.
ఇందు అహమ్మదాబాద్ పురపాలకసభ, దేశీయ సభామండలి రమ్యమును, తాత్కాలికాధ్యక్షు లగు హాకిం అబ్దుల్ ఖానుగారి గంభీరోపన్యాసంబును, మహాత్ముని వచనా మృతంబును, చిత్రరంజనకాను, వారి సతీమణియొక్క యాత్రే జంబు లగు సందేశంబులను యింపునట్లు ముద్రింపబడినది.

వెల ప్రతి 1-5 0-4-0
50 ప్రతులు 11-5 0-0
100 ప్రతులు 20-5 0-0

పాస్టిజ్ ప్రత్యేకము.
వలయువారు:- ములగు వెంకటరమణయ్య,
(8356) కృష్ణాపత్రికా కార్యస్థానము, బందరు.

మహాత్మా గాంధీ

ఆరోగ్యదిగ్గర్వని

వడ్డీ శ్రీరామమూర్తిగారిచే సంపూర్ణముగా శాస్త్రీకరింపబడినది. సర్వజనులును చదివి ఆచరణలో పెట్టుటయే మా ముఖ్యోద్దేశము గనుక కృణు. ఖరీదునకే అమ్ముచున్నాము. (ప్రతి 1 కి. 0-6-0 లు మాత్రమే.)

మేనేజరు:- పాపులర్ స్వదేశీస్టోర్సు,
(8358) పెద్దాపురం (గోదావరి)

3269 హరికథ లోకమాన్యుని పవిత్రజీతము

ఇ హ ప ర సా ధ న ము
ఆంధ్రదేశమున సఖముఖముల నీవరకే వ్యాప్తమైనది. గ్రంథకర్తలు: చె. వెంకట్రామయ్య, డా. వెం. నరసింహారావు పోస్టుఖర్చులుగాక, ప్రతి 1-5 కి 0-8-0. 12 ప్రతులు 5-0-0 వలయువారు డా. వెం. నరసింహారావు, తాడేపల్లిగూడెం, కృష్ణాజిల్లా

జనకగారి రింగువరం లోషక

వై రింగువరం లోషక పువయోగించిన సకల విధములైన తామర, గజ్జి, మొదలగు చర్మవ్యాధులు నివర్తియగును.

వెల బుడ్డి 1 కి రు 0-10-0. పి. పి. ప్రత్యేకం.
సోల్ యేజన్స్, కనరపు యేజన్స్.
(8355) పాల్కుటపుక, మదరాసు.

ముఖ్య గవనింతు

యోగ్యతాపత్రములు 2942
(8) బెనారస్ సిటీలోనుండు, దుర్గామెడికల్ హాసువారి బహుమాత్రనివారికి నాకు ఆత్యద్భుతమైన గుణము నేర్పినది. ఇప్పుడు నా కావ్యాధి లేదు. ఇందుకై 5 రక సేను నా కృతజ్ఞతాపూర్వకముయిన నందనములు చేయుచున్నాను.
బొంబాయి } కె. జాన్ ఫన్,
28-8-20 } రిటైర్డ్ పింఛను డిప్యూటీ కలెక్టరు

నివ్వముగ తయారుచేయబడిన శాస్త్రీయ ఔషధములు. ఆంధ్రఅయుర్వేద ఫార్మసీలో దొరకును. తెలుగుభాషయందు గాని, ఇంగ్లీషుభాషయందు గాని క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును. మేనేజర్, ఆంధ్ర అయుర్వేద ఫార్మసీ, 15, హౌస్ లోడ్, హంటుకోడ్ - మదరాసు

మహాత్మా గాంధీ

3349
ఛాయాపటము వేసిన లెటరు చేడరు
100 కాగితములు చేర్చి అట్టయెండు వేరిక
కట్ట 1 కి అ 10; కట్ట 1-5 రు 6
కార్డు 100-కి అ 14; 1000 రు 7-8-0
కవరు 100-కి అ 1 ; 1000 ,, 7-8-0
కాలండరు 1-కి అ 6; 12-కి , 3-8 0
మీ అచ్చుపనులకు మాకు వ్రాయుడు.
Pictorial & Co., Printers, 41, Broadway, MADRAS.

దేశీయమహాసభ

గాంధీమహాత్ముడు

(యంగు యిండియా)

కాంగ్రెసు విషయము:

కాంగ్రెసువారము అమిత సంతోషముగను కన్నులపండువు గను గడచెను. స్వరాజ్యము రాలేదని యెవ్వరును అనుకొనరైరి. ప్రతివాడును ప్రవర్తనానుగుణ జాతీయబలమును గుర్తించుటకును ప్రతిముఖమునను ఆశావిక్లాసములు తాండవ మాడుచున్నది. కాంగ్రెసుమండలిమున లక్ష మంది ప్రేక్షకులకు తావుండుటలు నాహ్వన సంఘమువారిచేయుట జేసిరి అయితే యెంతకన్న ప్రజలను రెండులక్షల మంది వచ్చిరి. అన్నిటికంటె గలిపి ఒకటికొక్కటై నిచ్చుటకు గాని, లోనికి బోవుటకొక్కటై నిచ్చుటకు గాని జనసమగ్ర మెక్కువగుటచే విలుగాకపోయెను. జనమరాకుండ దుర్వదంతుల వ్యాపింపజేయకున్నచో యింకను జాలమంది వచ్చియుండెడి వారు. నాయకులను ప్రజాకులను నిర్బంధించుటచే, ప్రజలకు నూతన ధైర్యోత్సాహములు నిచ్చెను. కష్టసభవమే స్వాతంత్ర్య సంపాదన మార్గమనియు, యెంతటి బలప్రయోగము నైన శిథిలపరుచు ననియు ప్రజలలో భావము సుష్టమయెను.

ఈ నూతనకాంగ్రెసు విధానము ఒకసంవత్సరము పని జేసెను. అది సంపూర్ణవిజయము గాంచెననియు నాయుద్దేశము. విషయనిర్ధారణసంఘమువారు నిర్ణయింపవలసిన విషయములు చాలయిండ్లను. వారికి చర్చజేయుటకు వ్యవధిగూడ చాలగలదు. ఈసంఘము యేదోతొందరపాద నెన్నుకొనినదిగాక వారల ధర్మముల గుర్తించిన యెన్నికదారులచే నెన్నుకొనబడినది. కాంగ్రెసుమాడ కన్నులపండువుగనుండెను. దేశబంధు చిత్త రంజనదాసుగారిస్థానే హాకింగారు 'అధ్యక్షులుగనుండి ఆదర్శ ప్రాయముగను ఓర్పుతోను కార్యమును నిర్వహించిరి. ప్రతినిధులాయన కధ్యక్షువదవికి సమ్మతులనియక ముందు కొన్నిసందేహములు నివృత్తిగావలెననికొరిరి. వారుజరుగుచున్న సంగతులన్నియును దెలుపవలెనని పట్టుబట్టిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు వల్లభభాయిపటేలుగారు తమ హోదాసన్మానమును హిందీలో 15 నిమిషములలో జదివరి. అధ్యక్షుని నియమించుటకై యేమియు సుపన్యాసములు జరుగలేదు. కాంగ్రెసుకమిటీవారే ఆపనినంతయు జేసిరి. అందువలన 12 వేల మంది ప్రతిభులయొక్కయు ప్రేక్షకులయొక్కయు రెండుగంటలకాలము వృధాగాకుండెను. అధ్యక్షులు 20 నిమిషములలో తమ యుపన్యాసమును ముగించిరి. అందఱును తమ యుపన్యాసములను సందర్భోచితముగ సురురూచితముగ గావించిరే గాని వృధాప్రసంగముల గావించరైరి.

చర్చనీయ విషయములు గూడ తదనంతరముగ నేయుండెను. తీర్మానములు దేశమంతటను గావించబడెను. ఈదేశము ప్రపంచములో నుచితార్థ స్థానమును బొందవలెనన్నచో నిర్వహించవలసిన కార్యక్రమమును ఆ తీర్మానములు విశదము గావించెను.

తీర్మానములపై సమ్మతుల బుచ్చుకొనకముందు, విషయ నిర్ధారణ సంఘములోను కాంగ్రెసులోను తీర్మానాంశములు బాగుగ బోధపడుటయే దెలుపబడెను.

ఇంతవరకు సామాన్యవిషయము.

ప్రదర్శనము

ప్రదర్శనములు గూడ నితయద్భుతముగ నేయుండెను. కాంగ్రెసు మందిరమే, సర్వత్రా కద్దరుచే ఆవృతమై రాజభవనములవలెనుండెను. ఆర్పిలును, విషయ నిర్ధారణ సంఘ వందల మును గూడ కద్దరుతోనే నిర్బంధింపబడెను. మందిరమునకు ముందు జలయంత్రమును, చుట్టును పచ్చికబయళ్లును అందముగనుండెను. వెనుకభాగమున ఒక పెద్ద మందిరము గలదు. అందుకాంగ్రెసు మందిరమునకు డబ్బిచ్చిగాని ఊరకగాని రాలేని వేలమంది ప్రేక్షకులకు, కాంగ్రెసు మందిరములో జరిగినదంతయును మరల విశదపరచబడెను.

రాత్రియందు అంతయును జ్యోతిర్మయముగ నుండెను. నదియొడ్డున నుండుటచేతను, ఎల్లినకుంతెన ఆఖరుననుండుటచేతను, ఆలననుండినామ ప్రేక్షకులకు ఆభూమియంతయును అద్భుతముగ గానించెను.

అక్కడకు దగ్గరలోనే ప్రదర్శన ప్రదేశముండెను. అక్కడకు జనముగుంపులు గుంపులుగ జూచుటకు వెళ్లిరి. అది సంపూర్ణ విజయముగాంచెను. ఆప్రదర్శనమునకు రోజుకు 40 వేల మందికి తక్కువగాకుండ వెళ్లుచుండెడివారు. భారతదేశములో తయారైనదంతయు నచటప్రదర్శింప బడెను. అచటకొకటొక నుండి వచ్చినవరులకు చూచి తీరవలయును. ఆవచ్చి వారు 100 నెంబరు రాట్నము నూలుతో తయారు జేసిన వివిధములగు వస్త్రముల ప్రదర్శించిరి. ఆంధ్రనారీమణులు హస్తమాత్రములచే యేయంత్రములను తయారుజేయజాలని తెల్లని చలన గుడ్డను తయారుజేయగలిగిరి. ఆంధ్రస్త్రీలు తమ వృద్ధులకు వేళ్లతో దీయగలిగినటుల చక్కని చారమును యేయంత్రమును దీయజాలరు. కనుగు దిగుగునపుడు జేయు నాదమును పునః సృష్టించుట కష్టము. ఈసంవత్సరములో కద్దరులో జరిగిన పంజామమును ఒక గదిలో కద్దరు వేరువేరు రకములన్నచోట గాననచున్నది. శాంతినికేతనమునుండియు యిశ్వరచోటనుండియును వచ్చిన చిత్రపులును, చక్కని చెక్కడములును, చూచుట కద్భుతముగ నుండెను. భారతదేశములో వివిధ ప్రదేశములనుండి వచ్చినగాయకులు గావించిన సంగీతసభలకు వేలకొలది వినుటకు వెళ్లేడివారు. ఈగాయకులందఱును వచ్చుచే విప్లవింపబర కాస్త్రీగారు ప్రథమ అభిలభారత గాయక మహాసభను జరిపెను. ఈసభోద్దేశము జాతీయ సమాజములలో గాఢమును వ్యాపింపజేయుటయు, భజన మండలముల నెలకొల్పియునైయున్నది.

కద్దరుపై నభిమానము

కాదీనగరమున్న, ప్రక్కనున్న మస్లింనగరమున్న, దాని ప్రక్కనున్న కిలాఫతుమండలమున్న, యివియన్నియు, హిందూమహమ్మదీయ మైత్రిని, కద్దరుపై ప్రజలకుగల నభిమానమునుకూడ వెల్లడిజేసెను. ఆహ్వానసంఘమువారు గుజరాతులో తయారు కాబడిన 350 వేల రూపాయల విలువగల కద్దరునే ఉపయోగించిరి. కద్దరు సుపయోగించుటకయి కమిటీవారు 50 వేల రూపాయలనిచ్చిరి. గుడారము లన్నింటిని పెద్దపంటలుల్లు సామానుకొట్టుతోగూడ కద్దరుబట్టిన వినియోగించిరి. కాదీనగరములో మస్లింనగరములోను వచ్చినయత్థిలకు గావలసిన సౌకర్యములన్నియును చక్కజరుగునట్లు హిందూమహమ్మదీయాలంటిరులు సార్వత్రిక ప్రవాలంటిరులును రెండువేలమంది పని జేసిరి.

మలవిస్త్రమునకు మంచియేర్పాట్లు జరిగెను. అందులకై గోతులు త్రవ్వబడెను. మధ్య కద్దరు గుడ్డతో తెరలుకట్టి మంచిమరుగు యేర్పాటు జేయబడెను. ఆగోతుల నొకసారి యుభయోగించిన పిదప మలముపై శుద్ధిమగు మన్ను పోయబడెను. కావున ఆగుంటలు యెప్పటికప్పుడు శుభ్రముగనుండెను. ఈగోతులను శుభ్రపరుపనిని పాకివాళ్లుగాక జీతంబుత్రేయ లేని స్వచ్ఛంద సేవకులు అన్నిమతములవారును జాతులవారును జేసిరి. ఈ ఆనందమైనపనిని జేయనిచ్చగించిన వారినిమాత్రమే ఆపనికి దీసికొనిరి. ఈశుభ్రము జేయుపనికి మలముగాని మన్నుగాని చేతితో ముట్టుకొన నవసరములేదు. అప్పటికిని యెంతో శుభ్రముగ పనిజరిగెను. మంచిమన్ను నాలుగుపాఠలు దీసి మలముపై చిమ్మటయే వారు జేయవలసినపని. ఇట్లుజేయుటవలన అచట యీగల బాధయేమియునులేక పరిశుభ్రముగను చక్కగ నుండెను. ఆ ప్రదేశమంతయును విద్యుచ్ఛక్తి దీపములు వెలిగింపబడెను.

స్త్రీసమావేశము

అచట మహిళామహాసభ జరిగెను. దానికి ఆలీసోదరుల మాతయగు బియ్యమగారు అధ్యక్షతవహించిరి. అదిమాడ హృదయావేగము గలిగెను. 50 వేల మంది స్త్రీలకు తక్కువగాకుండ స్త్రీలు ఆ మండపము నలంకరించిరి. ఆ వచ్చినయందటికిని జరుగు విషయములు తెలియచుండెనని నేను జెప్పజాలను. అయితే ఆ జరుగునదేమో వారందఱుకును స్వతస్సిద్ధముగ దెలియును. స్త్రీ మహామండలి భారతదేశమును వృద్ధిజేయుననియు వారుగూడ పురుషులతో బాటు జేయవలసిన కార్యభారము గలదనియు వారు గుర్తించిరి.

ఇంతవరకు వచ్చినను నాకు దెలిసినంతవరకు యెవరికే విధమైన అపాయమును జరుగలేదు. పోలీసులను ఒక దానికి మాత్రము నెబ్బసవలయును. వారు యెవరితోను యే విషయములోను జోక్యము గలిగించుకొనలేదు. ఆ వంటెన కాంగ్రెసువైపరియును కాంగ్రెసు కిలాఫతు స్వచ్ఛంద సేవకులే కావలసిన పనుల జేసిరి.

దుర్విషయము

ఇంతవరకు కాంగ్రెసులో సద్విషయమునుదెల్పితిని. ప్రతిపటమునకును నల్లని ఛాయలుండునటులనే కాంగ్రెసు అను పటమునకు గూడగలవు. ప్రేక్షకులు అత్యుత్సాహ పూరితులైయున్నను, అప్పడప్పుడు వారు యిష్టము వచ్చినటుల ప్రవర్తించిరి. సహనము వీడినపుడు వారు పెండ్లాలు వైబడి ఒకటి రెండునారులు లోపలికి నెట్టుకొని వచ్చిరి. ఇదంతయును మంచిబుద్ధితో జేసినదే. బాగుగనే యున్నది. కాని దానివలన చెడుగుకూడరావచ్చును. ఇట్టిమహాసభలలోనే చక్కగ క్రమముగ నుండుటను నేర్చుకొనవలయును. జనమంతయును తమ వారల యాజ్ఞలకు తమంతట తాము బద్ధులై యుండుట వల్లనే యీక్రమ శిక్షణ బుట్టును. స్వరాజ్యము స్వపరిపాలనము గావలెనన్నచో ఆత్మనిగ్రహమే సాధనము. ప్రతినిధులుగూడ చెప్పినటుల చేయక తమయిచ్చ వచ్చినటుల ప్రవర్తించిరి. వారికొరకై ప్రత్యేకింపబడిన సానములలో నైనను గొందరు కూర్చునేడివారు గారు. వారు శాసనాతీక్రమణమును శాంతముగ జేయుచుండుటచే యిష్టము వచ్చినటుల కూర్చుండుచుని చెప్పటకైనను వెనదీయలేదు. ఇది 'సివిలు' అని పించుకొనునా? కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులే మర్యాదలేకుండ నీతి లేకుండ ఘోర నేరములను గావించిరి. కొందఱు ప్రతినిధులు భోజన వసతులకు యాయవలసిన డబ్బు నీయకుండ పోయిరి. ఒక గుజరాతీ తనస్నేహితుని టిక్కెట్టును దీసికొని దానిపై ఆకనిపేరుండి మార్చగూడదని యున్నను ఆతను తానేయని చెప్పి లోనికి వచ్చెను. ఇందులకు నాకు చాల చింతగనున్నది. ఆయన రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములో చేరున్న సభ్యుడని దెలిసినపుడు దుఃఖము మరింత యెక్కువాయెను.

అయితే కర్తవ్యమేమి?

కాన యీ దుర్విషయములను గూర్చి మననము జేయునపుడు నా ప్రాణములు పోవుననిపించును. మన యాదర్శమును బొందుటకు ఆలస్య మేల ముగుచున్నచో నాకు దెలియును. అయితే సద్విషయముల తలంచునపుడు యీ దుర్విషయములంతగ పాటింపవలసినవి గావని దోచును. అందుకని మనము మనలను మరచిపోయి ఆజాగ్రత్తగ నుండగూడదు. మన నైతికబలము వృద్ధిమగుటపై ఉద్యమ విజయ మార్గారంభమయ్యెను. ఒక్క అపస్వరమువచ్చి గానమునంతను యెట్లు పాడుజేయునో అట్లే మన యాదర్శమును ధ్వంసముజేయుటకు ఒక్క వ్యక్తిజాలను. నత్యము, ఆహింస యీ రెంటికిని మన సర్వమును అర్పించినామని మనము జ్ఞాపక ముంచుకొనవలయును. అట్టి ప్రతిన గావించని వారేమి జేయగలిగియున్నను, మనము మాత్రము తద్విరుద్ధముగ ప్రవర్తించితిమేని, యెందుకు గాకుండ చెడిపోదుము. కావున నే నివివర తెన్ని సారలలో యీ ప్రతికాముఖమున దెల్పినటుల కాంగ్రెసు ప్రచారమును సంపూర్ణముగ గావించినచో స్వరాజ్యము దానియంతట నదియే సాపితమగును. ఆయనను చూచెదము గాక!

ఆర్థిక విషయము.

కాంగ్రెసు కమిటీవారివద్ద యేదోకొంత డబ్బు నిలకయున్నను రాష్ట్రీయసంఘములవారు తమ వద్దనున్న డబ్బును వెచ్చించి యుండవచ్చును. వారికి డబ్బుకచ్చు మార్గము ఒకటిగలదు. ప్రతికాంగ్రెసు సభ్యుడును, సభ్యురాలును సభ్యత్వమును నిల్పుకొనవలెనన్నచో నాల్గణాల చొప్పున ట్యూజువలెను. ప్రతిరాష్ట్రీయమునకును ఉండవలసినంత మంది సభ్యులుండిరేని 2 లక్షలమంది సభ్యులకును 50 వేల రూపాయలు వసూలు గావలయును. ఇదంతయును యెండమావుల వంటిదని కొందఱనియెదరు. ఈడబ్బును వసూలుజేయుటకును అంతకన్న నెక్కుడు ఖర్చుగనని వారనుచున్నారు. ఆయమును మించిన వ్యయము జేయు ప్రభుత్వమును నిరంకుశప్రభుత్వ మనిగాని అక్రమ ప్రభుత్వమనిగాని యనవలయును. దేశీయ మహాసభ విచ్చిక నిర్మాణమనియెదరు. ఏదో కొలదిమాత్రము ఖర్చుజేసి చందాలను వసూలు జేయలేకున్నచో మనము జీవన్మర్యమై యుండ నక్కరలేదు. స్వరాజ్యము వచ్చినపుడు, ప్రజలయిష్టమునైన బలవంతమీదగాక నూటికి 2½ ను మాత్రము ఖర్చుజేసి పన్నుల వసూలు జేయవలయును. కావున యిప్పుడు ప్రతిరాష్ట్రీయమున భవన 7

వలసిన కనీసమునైనను కూర్చుకొనవలయును. కోటిమంది సభ్యులను చేర్చి భారతదేశము మొత్తముపై సభ్యుల నుండి 25 లక్షల రూపాయల వసూలుజేయుట కష్టముగ నుండగూడదు. మనది ప్రజాసమృద్ధిమగు నిర్మాణమే. ప్రభుత్వమే యొనవో, సభ్యు లినుమడించునట్లుల మనము జేయవలయును. ఈ చందాలను మాత్రము వసూలు జేయుట కష్టముగ నుండగూడదు. ఈ చందాలను మాత్రము వసూలు జేయుటకు జీతము పుచ్చుకొనని, నీతియుండు లగు స్వచ్ఛులందఱు సేవకు లుండవలయును. అట్టివారు లేకున్నచో మనము దివాలా దీసితిమని ప్రకటింపవలయును. మన కార్యము ప్రతిష్ఠాపనము స్వాభావికముగ నభివృద్ధిజెందు నిష్కలమైన దైనచో ప్రతినందనమును మన మప్రయత్నముగ నీడబ్బును వసూలు జేయ వలయుండవలెను. కార్యము నిర్మాణము లెట్లో, అట్లే, కళాకాలమును పాఠశాలలను, శత్రుత్వాన్నియు మున్నగునవి గూడను. ఏ ప్రతిష్ఠాపనమైనను ప్రతిక సంపద గల్గి స్థానికమగు ప్రోద్బలమును గల్గి యుండవచ్చుచో, నది యుండియు లాభము లేదు. ఏల్లాలోనైనను ఒక ప్రతిష్ఠాపన మున్నచో, తద్వారా వ్యయము దానిని పోషింపగల్గినచో నేయది యుండ నవసరము. గొప్ప గొప్ప మిషనరీ పాఠశాలలన్నియును ఆమెరికా యొం గ్లాండు దేశములనుండి వచ్చు డబ్బుతో పనిజేయుచున్నవి. అవి దేశమున కొకభారము. వానివలన ప్రజల కేమియును లాభము లేదు. మిషనరీలు మొదటినుండియును ప్రజల సద్భావమునైనను, బలము నైనను ఆధారపడియున్నచో వారు యుండియును నెక్కుడు సేవజేసి యుండెడివారు. అట్లే కార్యము నిర్మాణములు కార్యముకమిటివై వాధారపడవలసి వచ్చెనేని వాని వలన ప్రజలకేమియును లాభముండక భారములగును. ఏప్రతిష్ఠా పన మైనను సరే ఆచోటివాంతులు దానిని పోషింపలేకున్నచో నెత్తివేయవచ్చునది యొకచట్టముగ నేర్పాటు జేయవచ్చును. స్వయంసాహాయ్యమే, స్వపరిపాలనమునకు గావలసిన ముఖ్య విషయము. ఇంకను ఆత్మవిజ్ఞానమును బొందని ప్రదేశములను రాష్ట్రములను యుండవచ్చును. ప్రభుపాదములోనే అవి యభివృద్ధియగుటకు సహాయము జేయవలయును. మనము పన్ను సంరంభములో దేనిలోను వానిని జేర్చుకొనగూడదు. ఈ తీవ్ర సంరంభములో రాజకీయవిజ్ఞానమును అభివృద్ధి గాంచిన స్థానము లైనై మన మాధారపడి యుండవలయును. కాన స్థానికప్రయత్నములకు దోడుయేవో కొన్ని రాష్ట్రములకు అప్పడప్పుడు కాంగ్రెసుకమిటీవారు సహాయము జేయగలరు.

ఆస్పృశ్యత

ఇట్లే ఆస్పృశ్యతాశయమును గూడ ప్రజల ప్రయత్నములు గావించి సాధింపవలయును. ఆస్పృశ్యతే హిందూత్వములో కొంతసంస్కారము గల్గినదని అంగీకరించినవాని మనము యేమైన పనిజేసితిమనుటకు వీలులేదు. ఈవిషయమై యెక్కువ ముందుకు జని ప్రభుభయగాంచిన ఆంధ్రరాష్ట్రములోనే గొన్ని అనుమానము లుదయించెనని గమనింప నేను నిర్ణాంకబోధిని ఆస్పృశ్యతా నివారణ మనన పంచమజాతిని లేకుండ జేయుటయే. కావున పంచమజాతిని గ్రామములో నందఱువాడు కొను నూతినియ దోడుకొనుటకుగాని అందఱువెల్లు పాఠశాలకు వెళ్లుటకు గాని నభ్యంతర ముండగూడదు. బ్రాహ్మణేతరులకుండు హక్కులన్నియును, ఆయన కుండవలయును. మతము పేరు బెట్టి మనము హిందువులము యేదో కొన్ని భేషజములు గావించి, ఆ మతము తిమటకును త్రాగుడుకును సంబంధించినదిగ జేసి హిందూ గావించితిమి. బ్రహ్మత్వము జ్ఞానజ్యోతి మయమై, దాని ఆత్మవై రాగ్యమునకును, ఆత్మపారిశుధ్యమునకును, ఘోరతపస్సనకును పేరన్నిక గాంచినది. భోజనము,

మనవ్యసంగతము మున్నగువానికి లేని పోని ఆధ్యాత్మిక ప్రాముఖ్యము నిచ్చిలేని హిందువులు యెందుకును గాకుండ పోయెదరు. ఏన్నెన్నియో ఆశలు జనించి పరీక్షలు జరుగుచుండ, యెన్నిన్నియో పుట్టరాని ఆలోచనలు జాడముచుండ మనము అంత్యజాతివారు తక్కువవారు! అను వారి సంస్కరమువలన చెడిపోవుటయో? ఎంత అహంభావము! ఆఅనంత శక్తుడగు భగవంతుని యెందుకు మన పాపపుణ్యముల విచక్షణ జేయుట, యెవరితో గలసితింటిమో, యెవరిని తాకితిమో దానిని బట్టిగాదు. ఎవరికెట్లు నేపించితిమో దానినిబట్టియే. కష్టదశలో నున్న ఒకమానవమాత్రుని నేపించినందులకు భగవంతుడు అనుగ్రహము జూపును. దుస్సాంగత్యమును పరిహరించినటుల మాలిన్యములకు భోజనాహారముల విస్తరింపవలయును. ఈవిషయముల నంతగ! పాటించవలగల్గలేదు. మోసముకపటము మున్నగు దుర్గుణముల గప్పిపుచ్చుటకై మనము కొన్ని యాహారముల విస్తరింప గూడదు. దుర్బుధులుపుట్టి పతితుడైపోవు సోదరుని సంస్కరము వలన ఆధ్యాత్మికాభివృద్ధికి భంగము గల్గునని, ఆయనకు సేవ జేయకుండుటయో!

హిందూ మహమ్మదీయమైత్రి.

హిందూ మహమ్మదీయమైత్రి యింకను కుదురవలసి యున్నది. చిన్నచిన్న యితరజాతుల యభివృద్ధికి యీమైత్రి యాటంకముగ నున్నదని యొక యనుమానము యింకను గలదు. మితవాదులు, స్వాతంత్ర్యవాదులు, వీరియుద్దేశముల విషయమై మనము వెనుకటి తప్పులనే జేయగూడదు. వారు మనతో నుండ భద్రముగాదని తలంపగూడదు. వారును మనమును ఆదర్శములలో భిన్నముగ నుండినను మనము సహనముతో నుండి వారికేమాత్ర మనుమానమును లేకుండ జేయవలయును.

శాసనధిక్కారము

మనము శాంతిముగ శాసనోల్లంఘనము జేయుటనే విశ్వ సింఛియుండగూడదు. అది, ఉపయోగించినచో, యెప్పుడో అరుదుగా నుపయోగించు కత్తివంటిది. ఉక్తకైగనరుకుచుండు వాడు నరికినరికి చివరకు కావలసిన దేదియో చూడకుండ (వేళ్లతో) గూడ నరికివేయును. మనము అన్నివిధములకు శాసనములకు బద్ధులమై యుండుటను నేర్చుకొని శాసనోల్లంఘనమును మొదలిడితిమేని, అది మిగుల నుపయోగకరమై, ఫలవంతమై, నిర్మలమైనదై యుండును. కాన మనము 'శాంత్యుక్త శాసనోల్లంఘనము' అను మాటలలో, 'శాసనోల్లంఘనము' అనుమాట కంటె 'శాంత్యుక్త' అను విశేషణమువై నెక్కుడు దృష్టి నిలుపవలయును. శాంతి, శిక్షణము, యుక్తాయుక్త జ్ఞానము, ఆహింస, యివి లేకుండ శాసనోల్లంఘనము గావించినచో నాశనము సంభవించును. ప్రేరుచుత్తరుగు శాసనోల్లంఘనము జీవనమునకు ప్రాజాధారము వంటిది. శాంత్యుక్త శాసనోల్లంఘనము ఆభివృద్ధి మాచకమగు చక్కని సాధనముగాని, ప్రాణహత్యమును గలంగజేయు కలక గానెరదు.

స్వరాజ్య కిర్రనలు, పాటలు.

1. స్వరాజ్య భజనకీర్తనలు 0-4-0
 2. దేశీయకీర్తనలు (గీతములు) 0-3-0
 3. దేశీయపదము (చక్కనిపాట) 0-2-0
 4. రామదండుపాట, పద్యములు 0-3-0
 5. స్వరాజ్యపద్యములు (150) 0-3-0
 6. పంజాబుపాట (బోబ్బిలికత్త) 0-2-0
- వి. పి. 0-5-0 అవును. ఇతరస్వరాజ్యగ్రంథములుగలవు. స్వదేశపుస్తకశాల, గవర్నరుచేట, బెజవాడ.

మలబారు

మూపిలూనాయకుడు పట్టుబడుట
తిరుగుబాటానర్జిన వారి నాయకులలో నొకరగు వేరియ కున్న తుక్కుడు హాజిగారు 21 మంది అనుచరులతోను దాదాపు 300 తుపాకులతోను పోలీసువారివశమైరి. వీరినిపట్టినపోలీసు ఫోర్సునకు సుబేదారు గోపాలమోహన్ సబ్ ఇన్స్పెక్టరు రామ నాథయ్యరుగార్లు ఆధికారులుగయుండిరి. అని జిల్లామాజిస్ట్రేటు గారు 8 వ తేదిన ప్రకటించుచున్నారు.

సానుభూతి

బొంబాయి

బొంబాయిలో 6 వ తేదిన ఒక గొప్పసభ జరిగెను. సర్ జమ్షెద్జీ టేటిభాయి గారధ్యక్షత వహించిరి. మలబారు మానవుల ప్రజలు పడుచున్న బాధలను వివరించి వారికి సహాయము జేయుట ప్రతిమానవుని ధర్మమని అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

పిమ్మట రిలీఫు కమిటీవారు చేయుచున్న పనినిగురించి దేవధారుగారు మాట్లాడి అందరు ధన సహాయము చేయవలయునని చెప్పెను.

రిలీఫు కమిటీవారికిని దేవధారునకు వందనములు సమర్పించుచు తీర్మానములు ఆమోదింప బడెను. బొంబాయిస్త్రీలు సహాయనిధికి సహాయము చేయవలయుననియు, బలవంతముతో పరమత మవలంబించిన వారిపట్ల సానుభూతి కనపరచుచు తీర్మానము లామోదింప బడెను.

కేసులు

స్పెషలు ట్రిబ్యునలు వారు వెరియంతల మన్న పబ్లిక్ కచ్చేరీల లూటి! కేసు విచారించుచున్నారు.

ప్రత్యేక మిలిటరీ మాజిస్ట్రేటుగు యఫ్. యల్. బిగు స్టాన్సు గారు పాలనాటు నిష్పవకారుల కేసుల విచారించి తీర్పు చెప్పుచున్నారు.

పూములియమాన బండిపోటు కేసులో నిందితుడగు సయ్యుద్దూ ఆలీగారికి 7 సంవత్సరములు కఠినశిక్ష 50 రూపాయలు జరిమాన విధింపబడెను.

పుచ్చిర్లాణము

బహిరంగసభ

మాపిలూ విప్లవముకల్ల ధ్వంసము కాబడిన మలబారును పునర్నిర్మించు విషయమై ఆలోచించుటకు కల్లికోటలో 8 వ తేదినాయంకాల మొక సభజరిగెను. ప్రముఖుల సేతులు సభనంకరించిరి. కల్లికోటమాడవరాజు అగ్రాసాధిపత్యము వహించిరి.

మలబారు పుచ్చిర్లాణ మనసరమనియు అందుచే ప్రభుత్వమువారి సహాయముతో అన్నివిధముల కృషిసల్పుటకొక సంఘము స్థాపించుట అవసరమని అందరు చెప్పిరి. మలబారుతిరుగు పూర్వోత్పత్త్యు చెందుటకు పదిసంవత్సరములు పట్టునని కొందరు అభిప్రాయపడిరి. ఏవిధముగ కృషిసల్పు వలయు నను విషయమై కొందరు చక్కని ఉపన్యాసము లొసంగిరి. హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యత విద్యాభివృద్ధి అవసరమని అందరు అంగీకరించిరి.

పిమ్మట మలబారు పునర్నిర్మాణసంఘ మను పేరట నొక సంఘము స్థాపింపబడెను. కల్లికోట జామరిక్ రాజుగారు సంఘాధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడిరి. ఉపాధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. మలబారు పునర్నిర్మాణమునకు ప్రభుత్వమువారితో కలసి కృషిసల్పుటకు వివిధజాతుల వికమత్యమునకు పాటుబడుట మున్నగునవి సంఘోద్దేశములుగ నిర్ణయింపబడెను.

మరణదండన

మిలిటరీ కోర్టువారు మాపిలూ నాయకులగు చంబరాసి తంగలు, సీతకో నతంగలు మరి నలుగిరివై మరణదండన విధించియుండిరి. ఈఉత్తరువు నమసరించి యా ఆరుగురు 9 వ తేదిన మాలాపురమునందు కాల్చబడిరి.

ఆంధ్రమానుగారు

ఆంధ్రమానుగారు మలబారు కదలి 9 వ తేదీ బొంబాయి చేరిరి. ఏవో అవసరమగు ఇతరపని యుండుటచే బొంబాయి వెళ్లినట్లున్న, 17 వ తేదీ తిరిగి మలబారు వెళ్లదరనియు తెలియుచున్నది.

జిల్లామాజిస్ట్రేటు ప్రకటనము

1/39 సార్వాలీలు తిరుగుబాటానర్జిన కోశార బాండు వారిని జేపూరుకదల ఎదుర్కొనిననియు 6 మంది విప్లవకారులను చంపిరినియు కల్లికోట జిల్లా మాజిస్ట్రేటుగారు 10 వ తేదిన ప్రకటనము గావించుచున్నారు.

(3148)

గొప్పతగుధరల ఆమకము

సోదినము కొనదలచినది రేపటివరకు ఆపకుడు.
ఏలననగా? సమయ మెరిగి పనిచేసిన నిత్యకృత్యములలో
తప్పక అదృష్టము గలుగును. ఎచ్చట?

కాశీ, కంచి, బెంగుళూరు, కొర్నాడు, మరియితరజాగాలలోనుండి కట్టు, నూలు
జువీరీకములు అంగడి ఈ దిగువ దొక్కటియే యని తెలుసుకొనవలెను.

ది బొంబాయి స్వదేశి స్టోర్సు కాశీ, బెంగుళూరు, సేలం జువీరీమందిరము,
40, 41, 42 రత్నబజారురోడ్డు, బార్డిచాను, మద్రాసు.

సాంఘిక వార్తలు

కొత్తాల్లుచావడి : హరితాశము : కొత్తాల్లుచావడి మకానాదారులు 18-వ తేదీ హరితాశములించి, కొట్టుమూయునెడల వారిని ఖాళీ చేయవలెనని వారికి నోటీసుల నిచ్చినట్లు తెలియమైనది. ఇది నిర్బంధముగాక మరి ఏ మగును?

ఎగ్జ్యూరు బాలికా పాఠశాల : ఈ పాఠశాల 18 వ వార్షికోత్సవము పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసు పీఠిలోని 15 వ నెంబరు బంగళాయందు గా. ఎ. పి. సామ్రోగారి యాజమాన్యమున రాగల 22 వ తేదీ ఆదివారము నాడు సాయంకాలము 4 గంటలకు జరుగును.

కాలక్షేపము : బ్రహ్మశ్రీ చిదంబ ర భాగవతు గారు వార్షికి రామాయణ కాలక్షేపమును చిత్రకూట గమనం, కైకయీ భరత సంవాదము యీరవేణిని, గోవిందప్పకాయం ని పీఠి నెం 48 గృహమున 13, 14 జనవరి తేదీలందు సాయం క్రం 4 గంటలు మొదలు గావించెదరు.

మదరాసురయిత్రావిధానముల సంగ్రహము : భారత ఆర్థికసంఘము నెడుట సాత్త్విక మిచ్చుటకు ప్రతినీధుల నెన్నుకొనుటకై ఈసంఘమువారి కార్యనిర్వాహకసభ రాగల 12-వ తేదీ గురువారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు హంబుగడ్డు మహాజనసభ మందిరమునందు జరుగును. కార్యనిర్వాహకసభ్యులెల్లరు విచ్చేయవలయును, కార్యదర్శి.

నూతనవారపత్రిక : కాంగ్రెసు మొనసాగేతో నొక యంగ్ల వారపత్రిక నూతనముగ వెలువడినది. పత్రిక కాంగ్రెసు అభిప్రాయములనే తెలుపుచుండునని పేరువలననే కనుగొనవచ్చును. ప్రథమసంచికయందు రాండుపేటలు సమావేశమును గూర్చినయొక చిన్న పటముగలదు. పత్రిక వ్యాసముల ప్రస్తుత యుద్ధమునకు సంబంధించినవి. ఈపత్రిక వెపేరిలో ముద్రింప బడుచున్నది. సం. చందా రూ 5.

శ్రీసీతారామోపాసనామహోత్సవము, బంధరు : స్వస్తి శ్రీ మర్మత సంగ్రహము భాగము వాసర ప్రభృతి (ఆవగా 17-1-22 తేదీ మొదలు) ఆయిదు దినములు బృంహావనపురంబునంగల వన్నివాసంబున శ్రీమచ్చంకర జగద్గురు శ్రీమత్త్యాగరాజ గురువు భూభాగ్యములకు శ్రీ సీతారామోపసనా మహోత్సవములు శ్రుతి స్మృతివిధానముల ననుసరించి జరుగునట్లులఁ బెద్దలు నిర్ణయించి కాన వాసత్కార్యంబునకు భగవద్దాసుభవ ప్రకృతులగు వాగ్దేవకారకులను భగవత్కథా ప్రచారకులగు భాగవతులను విచ్చేసి గీత గానాదికంబు లానర్చియు నన్ను గృత కృత్యుఁ జేయ వేడువాడను. ఇట్లు గురుదాసజన సేవాపరాయణుండు, హరినాగభూషణముఁ బందరు.

పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము : నిన్నటిదినము అంజుమాట్ లాలీ భవనమున మువ్వుంటు కొద్దనజరిగెను. దేవలెపుమొంటు మంత్రిశేఖరుడగు మార్కా వేంకటరెడ్డిగారు ప్రదర్శనమును తెరచిరి. ప్రదర్శనమున మంచి వడపుపని, ఆలమారులు, దీరువాలు పంపుట, నూలు మున్నగు మంచి వస్తువులు ప్రదర్శించబడినవి.

పారిశ్రామిక సాంకేతిక విద్యముగూని హిందూదేశమున పరిశ్రమలు విభింబించబడినవియు ఈ విద్యను కళాకాలంబు నేర్చుకొనవలయుననియు ప్రభుత్వమువారు గూడ ఈ విషయమై యొక సంఘమును నియమించినయియు రెండు విద్యలు యభివృద్ధిజేయబడుననిరి. పిమ్మట యథాప్రకారము చక్కానిప్రయోజననియు, లాభకరముగాదనియు చర్చావలన యంత్రములతో పనిజేయుటకు చాలకాలము బట్టుననియు అనగా యంత్రములు వెనుకబడుననియు ప్రాతపాటనుబాడిరి. తమ అంశ్లయమిత్రులను త్వలో యంత్రములను హిందూదేశములో ప్రవేశపెట్టి పరిశ్రమలను వృద్ధిజేయవలెనని గిరిరి.

కంగరాష్ట్రపు ఆర్థికపరిస్థితులను గమనించి ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక సంఘసభ్యుల సంఖ్య నాలుగునుండి రెంటికి తగ్గించవలయునని కలకత్తాయందలి భారతీయ సంఘ కార్యదర్శి ఇండియా మంత్రికి తంజివార్ల నంపెను.

మదరాసు వివాదము;

ఇద్దరు మనుష్యులు కాల్పుడుట : నిన్నప్రాద్దుకనే చింతాద్రిపేట వల్లవనపీఠిలోని వారందఱును, హరినామ కంపెనీలో వెలుగురు గానున్న బెర్రిడి కొట్టాయంటిలో పిట్టలు కాల్పుటను విని మేల్కొనిరి. జోసే పుడిసాయను వారిను వెల్లింగుటను నినిమాటాంకు వాయిం చువారిలో నొకడు. డికోస్తాయు డిసాయు లోడియల్లుండ్రు. డిసాభార్య డికోస్తా యింటనుండగా అచటికి వెళ్లెను. ఈ యిద్దరవుచెల్లెండ్రును చింతాద్రిపేట పోలీసుస్టేషనుకు వెనుక తట్టున సామాన్యాయుల్ లో నుండి ఏ. ముత్తయినాని కూతుం డ్రు. డిసాయను వారకు తన భార్య పై న నుమా న పడి అరుణాచలం పీఠిలోని తన యింటికి తీసికొని వెళ్లవలెనని నిన్న ఉదయముననే వల్లవానపీఠికి వచ్చెను. లోడియల్లుని యింటికి పిలిచెను. ఆమెరాగానే కొన్ని గుడ్డల నామెకిచ్చెను. ఆమె ఆ గుడ్డలను తీసికొని లోనికి పోవోపుచుండ ఆయన ఆమెను వెళ్లవద్దనెను.

ఇంతలో ఆమెసోదరి డికోస్తాభార్య యింటికి వచ్చెను. వారిద్దరును గుమ్మువద్ద నిలుచొనియుండిరి. అప్పుడు డిసా చేతులో నుండి రివాల్యరును దీసి తన భార్యకాలెనట. ఆమెకు చెవుమీదగాయము తగిలెనట. అప్పు డిద్దఱు అప్పచెల్లెండ్రును లోనికివరుగిడిరి. వారివె. డిసావెల్లెను. డికోస్తాకబడగానే డిసా ఆయన వెంటబడెను. డికోస్తా మరుగునొడ్డిగా దాగుకొనెను. అక్కడ డిసా రివాల్యరు కాల్పుగా కణతలోగు డ బెల్లెతగిలి డికోస్తా వెంటనే మృతిజెందెను. డికోస్తా భార్యయు, డిసాభార్యయు యింట్లోనుండి బైటబడి అరచనారంభించిరి. డిసాబైటికి వచ్చి తనమామగారు ముర్రయ్యను యింటిమీదబడెను. ఆయన వైగుడ పగవీర్చికొనవలెనని యుద్దేశ ముండెను గావోలు. ఆ ఇంటికి ఆయనమాన్యాయులు పడుకొనియుండగా ఆయనవై కాల్పు ను. డిసాఅంతటయింట్లోనుండి బైటికివచ్చి చింతాద్రిపేటపోలీసు హెడ్ కాన్సేబిలుచే జిక్కెను. డిసాతనవద్దనున్న పిట్టలనున్న లోటాను యిచ్చివేసెను. డిసాభార్యయు, మాన్యాయులున్ను జెనరలు హాస్పిటలులో నున్నారు. మాన్యాయులుగారికి శత్రు ముఠేనే ముక్కలో నుండి ఒకగుండును తీసివేరి. ఆయనస్థి చాలవివముగా నున్నది.

ఇనస్పెక్టరు హన్సిన్సుగారు సో యినస్పెక్టరు కేవ గిరి పుగారి సహాయముతో విచారించుచున్నారు. డికోస్తా మృతక శేబరమునుగూర్చి విచారణజేసెదరు. (మదరాసుమెయిలు

చెప్పపురి విశ్వ విద్యాలయము. పరీక్షా ఫలితము. బి. ఎ. డిగ్రీ. మూడవ గ్రూపు.

- 407
- 8, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12, 13, 18, 19, 20, 23, 25, 27, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 41, 42, 44, 45, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 58, 60, 61, 62, 65, 66.

మహాపాపాధ్యాయ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిలుగారి

ఆముక్త మాల్యదోపన్యాసము

నిన్నటిదినము సౌందర్యమహానందు బ్ర. శ్రీ. మహా పాధ్యాయ వేదము వేంకటరాయశాస్త్రిగారు, ఆముక్తమాల్యదను గుఱించి శ్రీ జేశబంధువ కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి యధ్యక్షతన ఉపన్యసించిరి. అసభకు శ్రీ మున గాల రాజాగారు శ్రీకొమ్మరాజు లక్ష్మణరావుగారు చల్లా గు రుస్వామిశ్రేష్ఠిగారు, కంగూరి సుబ్బారావుగారు బొబ్బా పద్మ నాభయ్యగారు గానాల రామమూర్తిగారు గాడిచెల్ల హరిశర్మ త్తమరావుగారు వెదురుమూడి శేషగిరిరావుగారు మున్నగు సెక్యుర భాషాభిమానులను వాఙ్మయ పారిశ్రామికమును విచ్చేసియుండిరి. బి. గోపాలకృష్ణరావుగారు శ్రీ శాస్త్రిలు గారి వైద్యము నుగ్గడించి నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి సభ్యు తుల వహింపఁ బ్రార్థించిరి. శ్రీ పంతులుగారు ఆధత్వత వహించి శ్రీ శాస్త్రిలుగారి నుపన్యసంపగోరిరి. అనంతరము శ్రీ శా స్త్రిలుగారు ఇట్లు ఉపన్యసించిరి.

శాస్త్రిలుగారి యుపన్యాసము

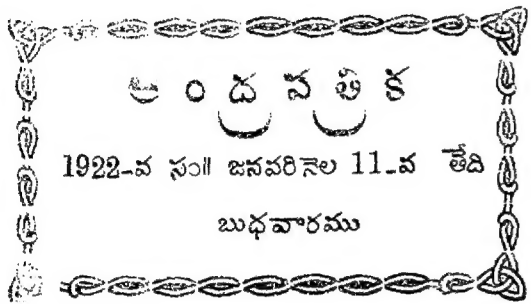
ఆముక్తమాల్యదను గుఱించి యుపన్యసించుట ఇది రైదవ మాసనియును, నింతకు పూర్వము నెల్లూరిలో మూడుమారులును చెన్నపురి హిందూ మైసన్సులలో నొకమారును ఉపన్యసించితిమనియును, మొదటి మూడుపన్యాసముల సందర్భమున సభ్యులు తిమ్మమ్మమ్మటపదారు రూప్యములచే బహూకరించినను నన్నారనియును ప్రస్తుత మిచ్చుట చెన్నపురి యుపన్యాసమును గుఱించి పత్రికలలో ప్రచురింపఁబడిన యొకటి రెండంశములను విమర్శింతుమనియు చెప్పి ఆంధ్రపత్రికయందు ప్రచురించిన విమర్శ నమును విమర్శించిరి. ఆంధ్రపత్రిక యందలి విమర్శములో తాము మను చరిత్రలో మొదటి మూడాశ్వాసములలో రసాభాసమున్నదని చెప్పినట్లు ప్రచురించినయినను, అయ్యది తాము చెప్పని విషయమనియు, ఉపన్యస్త విషయములలో దప్పలను జూపుట యుక్తమేగాని-నేను చెప్పిన-నేవలను స్వకపాల కల్పితములను ఆధారముచేసి కొని విమర్శించుట యనచితమనియు నాభాసమును పదమును వాడియున్నచో చమత్కారముగ వాడియుండుమనియును, ఏకత్రైవాను కక్షిశ్చేతన రీతి ననుసరించి (అనురాగ మొకపక్షమున నేయుం రసాభాసము అను శాస్త్రప్రమాణము ననుసరించి) రసాభాసము గలదంటిమనియు, మనుచరిత్రలో రసాభాసమును నది యున్నచో, తత్పరిహార్య మాముక్తమాల్యదను పెద్దనగారు చేసియుండవచ్చునని చమత్కరించి యుంటిని కాని విమర్శకులు పారవడిరినియును కాని తమ యుపన్యాసములో- మూడాశ్వాసములను ప్రసంగమే లేదనియును ఇదియే తమ నిష్పత్తివాదమనియును తెలిపిరి.

పిమ్మట ఆముక్తమాల్యదా ప్రాశస్త్యమును గుఱించి యుపన్యసించుచు ఆముక్తమాల్యదయందు శ్రీ గోదాదేవిభక్తి యుపన్యస్త మొదనియును ఆంధ్రమునందీ గ్రంథము అన్నివిధముల సన్నిత్యమై యున్నదనియును ఉక్లేష్టులు మున్నగు కలంకార సామగ్రి దీని యయన్నంత పుష్కలముగఁ జేసి యితర గ్రంథమునందును లేదు. ఆముక్తమాల్యదా కర్తృత్వము గాయలదా? పెద్దనదా? యను సంశయాలు కరకాలమునంది వచ్చుచున్నవే యనియును, ఆముక్తమాల్యదయందు దోషము లధికముగా నుండుటచేత నిది రాయలు చేసినదే యైయుండవచ్చునని ఆధవా పెద్దనార్యుడు చేసియున్నచో వార్ధకమున నిట్లు దోషములు వెల్లగు దొరికియుండవని ఇదికంటకు మనవారు చేసెడి వాదము విశ్వాసార్హముగాదనియును, తమ యభిప్రాయమున దీనిని రాజులచాకే రవించిరనియును, పెద్దనార్యుల సంప్రదించి కొన్ని వారి పద్యములును నచ్చటచ్చటనుంచిన నుంచవచ్చుననియును చెప్పెను, ఆముక్తమాల్యదయందు దోషములనియును కొనినవి దోషములు గాకపోవుటయేగాక గుణములై గ్రంథకర్తకు గల సకలశాస్త్ర విశారదత్వమును వెల్లడిజేయ జాలి యున్నవనియును దోషములు గూడ స్వల్పముగా లేక పోలేదనియును, అయ్యవి లేఖకులు వ్యాఖ్యాతలు మున్నగువారి ప్రమాదముకలన గల్గినవనియును, అట్టివానిని (అనగా స్వల్పముగ నక్షరవ్యత్యాసము చేసిన మాత్రాస మహాభేదములుగా నగువానిని) తాము సంస్కరించితిమనియును ప్రకటించుచు బొచిత్తెము గలదా లేదా యని విచారణ సేయవలె సాగింపనియును, సువరణల్యై కంగీకరింపకున్నచో వానిని ద్రోషవేయవచ్చును గాని ఏల మార్పిడినని యడుగుటకు వారి కధికారము లేదనియును చెప్పి-“గంగునకాసె, శ్రీరంగ భద్రండు, శేష్ట డిగ్రీ” మున్నగు నిట్టి దోషములను గంగునగాసె, శ్రీరంగభృత్తండు, శేష్టడిగ్రీ” అనిసవరణ చేసితిమనియు, పెద్దనకుగారి కృష్ణదేవ రాయలకుగారి వైదుష్యములేదని తలంచుట యనచితమనియును దాదాపు ఇరువది నాలుగుసలములలో అనుప్రాసలనుసరించితిమనియు నుపన్యసించి - ఆముక్తమాల్యదలోని వర్ణల నుదాహరించుచు, గరుత్మంతునివర్ణనము శ్రీరామబాణవర్ణనము కనుపమా నములనియును, శ్రీరంగభద్రండును వటువృక్షవర్ణనము నొకదీర్ఘమా జమునందెంతయో కృష్ణముగ వర్ణింపబడినవనియును, వీనిలోనూది మోపగలిగినంతపదమైనను వర్ణనమైనదిలేదనియును, సకలశాస్త్ర పాండిత్యమును ఈ గ్రంథమునందు ప్రదర్శింపబడినకే గాని శ్రుత పాండిత్యముగాదనియును చక్కని యాధారము గల వైదుష్యమును అపూర్వమైన శాస్త్ర పాండిత్యమును ఇందుకన్పించుచున్నదనియును, ఇట్టిగ్రంథమును రచించిన మహావైభవు - యశోలోభియై కావ్యచాగ్యము చేసినవట చమత్కరింపనియును ఆముక్తమాల్యదను కావ్యమార్గములో భక్తిసోదంబితముగ గూర్చెననియును ఉపన్యసించిరి.

ఆంధ్ర పత్రిక ౧౩వ ఉగాది సంచిక

కడమూడవ ఉగాది సంచికను త్వరలో ప్రకటింపఁబడునట్లు మేము ఇరుగుచున్నవి. ఉగాది చిత్తులగు ఆంధ్ర మహాజనులు చిత్రకటములను వ్యాసములను ఒంటి ఎక్కువలె మాయాద్యమునకు లోబ్బడ వేసుచున్నామ. అసహాయాద్యమును గొప్పి చేయుచు శిక్షలకు బాల్చున యాంధ్ర మహాజనుల చిత్రకటములకు ఈ వర్షిరపు సంచికయందు ప్రత్యేకముగ సవకాశ మియ్యఁడును. చిత్రకటములను వ్యాసములు సంతత్యరలో సందించిన సంతత్యరలో సంవత్సరాది సంచికయును వెలువడును. ఆంధ్ర మహాజనులు మేలనే వ్యాసములను చిత్రకటములను ఒంట బ్రాధితులు.

ఆంధ్ర పత్రిక, సంవత్సరాది సంచిక,
6, 7 తంబుకట్టి పిథి, మద్రాసు

ప్రజలకర్తవ్యము

శా. బద్ధుడై గురకపుడై * చలితుడై బంధువజ్రత్వము దై
నిద్రైశ్వర్యము గలహాయి విభవ * క్షీణుండునై పేదయై
శుద్ధత్వమును నత్వముంగుణయుఁ * తొప్పేమియుండవుడు
దుష్టుడై మహాభూతమాయ గలికెం * బుణ్యుండెంతయుడై.

భాగ. ఆ. స్కం.

ప్రజల తత్వములు వారితోగూర్చు వారమును గావించు కొనుటకు వారికిరసంకల్పమును ప్రపంచమునకు ప్రభుత్వమునకు విశదము చేయుట బరమావసరముగ నున్నది. యుద్ధానంతరము బ్రిటీషు ప్రభుత్వము లోకమునకు భారతీయులకు బ్రిటీషు సామ్రాజ్యము పట్లగల మిత్రత్వమును విశదము చేయుటకు చతురోపాయములను బన్నినది. ఆ చతురోపాయములనె ఇండియా ప్రభుత్వము నిరంకుశముగ సమర్థించుచున్నది. రాజ్యాంగ సంస్కరణములు మంత్రుల ఏర్పాటులు శ్రీనివాసశాస్త్రి గారి ప్రాతినిధ్యము కన్నాట ప్రభువుని యాగమము యవరాజాగమము మున్నగు పర్వములన్నియును నీ పురాణమునందలి భాగములు. నిరంకుశ స్వభావము గల ఇండియా ప్రభుత్వము లోకమునకు సహజమైన నిరంకుశ స్వరూపమును బ్రకటించుట ధర్మముగాని లేని మిథ్యాస్వాతంత్ర్య స్వరూపమును బ్రకటించి మోసగించుట భావ్యముగాదు. రాజనీతిజ్ఞుల ధర్మపతిజ్ఞులు లోకమును మోసపుచ్చినను దుఃఖవేదన ననుభవించుచున్న భారతహృదయమును మాత్రము వంచించజాలవు. ఆంగ్ల పత్రికలు సంస్కరణముల యుదారతను గొని యాశించును, శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు భారతీయుల మిత్రత్వమును ఘోషించినను, రీడింగు ప్రభువు ధర్మప్రసంగములను జేసినను, యవరాజు కరుణా సం దేశ ము ల ను దెలిసినను దుఃఖివ్యాకులమైన భారతహృదయమునందు శాంతి గలుగదు. అధికారవర్గమును వారెవరుచరులును నవలంబించుచున్న సాధనములు పూర్వకాలమునందు ప్రజలకు ప్రపంచమును మోసపుచ్చినను వర్తమాన కాలమునందలి నిరుపయోగములయినవి. ప్రజలకు, మహాదుఃఖనుచుభవమునం దున్నపుడు పనికిమాలిన

మాటలు దుఃఖోపశమనమును జేయజాలవు. అధికారులును వారెవరుచరులు వారినిరంకుశ స్వభావమునుమాట్టి దుఃఖకారణములను శాంతింపజేయ సంతవరకును నధికారవర్గమునకును ప్రజలకును శాంతిగలుగదు. దుఃఖకారణములను కార్యములుపశమింపజేయగలవుగాని మాటలు పశమింప జేయజాలవని ఇండియా ప్రభుత్వ మిప్పుడైనను గ్రహించవలయును.

మాటలు - చేతలు

ప్రభుత్వవిధానమునందు మాటలకును చేతలకునుగల భేదము భారతీయులకు నిత్యానుభవము నందున్నది. సింహా ప్రభువైనను మంత్రియైనను నీ యనుభవమునే దెలుపగలరు. ఇరువదేడ్ల క్రితము గోపాలకృష్ణగోకలేశుగలిగినయనుభవమే 1922 వ సంవత్సరమునందును భారతహృదయమునకు గలుగుచున్నది. చాల టు శాసనము ముద్రణాయంత్ర శాసనము రాజద్రోహ సభా శాసనము శిక్షాస్మృతి సవరణ శాసనము భారత హృదయ స్తంభమును చేసినవి. పంచేంద్రియముల సహజవ్యాపారమును బంధించినవి. అధికారులు మాటలు దేమిచెప్పినను శాసనములు వ్యవహారములు నిరంకుశములుగ నున్న విధమును గలిగించిన పంజాబుహత్యలే గాకను వర్తమానము నందలి నాయకుల బంధనములును విస్ఫుష్టము చేయుచున్నవి. ప్రజల తన్ని నిర్బంధముల ననుభవింపగలరు? ఎంతకాలము సహించి యుండగలరు? పులిమీదను పుట్ర యెప్పుడును వచ్చుచునేయున్నది. ఇప్పుడు నలుగురు గూడి మాటలాడుటకును బని జేయుటకును స్వతంత్రము లేనపుడు దాస్యస్వభావమును నర్జించుటయే యవసరముగ నుండును. శాంతిపై న్యమును సేర్పాటు చేసినందులకు దేశబంధు చిత్తరంజనుదాసు గారును, శాంతిపై న్యమునందు జేరినందులకు నెహ్రూ మహాశయుడును బంధింపబడిరి. కాంగ్రెసు కమిటీ మీటింగును జేసినందులకు దేశభక్తుడు లాజపతిరాయి 18 మాసముల శిక్షకు గురియైరి. మహానాయకులస్థితి యిటులుండగ సామాన్యులస్థితిని దలపోయుటయే యవసరము. రామదాసు గోపాలకృష్ణయ్యగారు, జాక్షరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు, బుచ్చి సుందరరావుగారు మొదలగు నాంధ్రనాయకు లెందరో కారాగృహవాసమునకు శాలైరి. రెండుమాసములందు 10,000 దేశ సేవకులు బంధనములపాలైయుందురు. భరతఖండ పరిపాలనమునకు మూలబీజములు భాహుబలము బంధనములు గాని ధారాశ్రమైన ప్రజాస్వాతంత్ర్యముగాదని ప్రజానుభవమువలనను విశదమగు చున్నపుడు ప్రజలకర్తవ్యము వారికి దెలిసియే యున్నది. దేశమునందు నలుదిక్కులను అసహాయాద్యము వ్యాపనమున కీ నిర్బంధములే కారణము లని తెలిసియున్నను ప్రజలధికారుల నిర్బంధముల నామోదించుచున్నారని అధికారులు సంతసించుట వారిప్రతిభకుగాని వారి వివేకమునకుగాని నిదర్శనము గాదు. సాధ్యమైన విధములను ప్రజాశక్తిని వ్యక్తముచేసి ఇండియా ప్రభుత్వమును ప్రజాదృష్టికి మరల్చుటయే ప్రజల ప్రథమ కర్తవ్యము.

ప్రజలకర్తవ్యము - హారతాళము

ప్రజలు వారిశక్తిని జూపినపుడే అధికారుల దృష్టికి ప్రజలసంకల్పము వ్యక్తము గాగలదు. పంజాబు ఖిలాఫతు స్వరాజ్యసమస్యలు నిలిచి యుండగ నిపు డధికారవర్గ మవలంబించుచున్న నిర్బంధవిధానములు సామాన్యస్వాతంత్ర్యములనే మూలచ్ఛేదము చేయుచున్నవి. శిక్షాస్మృతిలోని సామాన్యశాసనములు స్వాతంత్ర్య సంహారమునకు వినియోగింపబడినపుడు ప్రజలు వారి యాత్మబలమును చూపి యధికారబలమును లొంగదీయుటకు నిశ్చయించుట మానవధర్మము. యవరాజాగమన సందర్భమున నేర్పడిన హారతాళములును సధికారులకు ప్రజాసంకల్పమును దెలుపుట కేర్పడినవి గాని యవరాజు సగౌరవపరచుట కేర్పడలేదు. ప్రజల తాత్కాలికమును జేయనపు డధికారచర్యలను భారతీయు లామోదించునట్లు లోకము గ్రహించును. ఈ దృర్భమను దొలగించుటకై భారతీయులు ప్రయాగ కాశీ పాట్నా కలకత్తా నగరములందు హారతాళములను జేసి విజయమును బడసి యాత్మబలమును ప్రజాసంకల్పమును లోకమునకు విశదము చేసిరి. ఇతరరాష్ట్రము లవలంబించిన మార్గమునె చెన్నరాష్ట్రమును నవలంబించుటకు సమయము వచ్చుచున్నది. శ్రీ యవరాజు రాగల శుక్రవారమునాడు చెన్నపురికి వేంచేయును. హారతాళమును జేయుటకు కాంగ్రెసు ఖిలాఫతు సంఘములు నిర్ణయించి కృషి సలుపుచున్నవి. వీరి ప్రయత్నములను విఫలముచేసి భామినిని బడయుటకు జస్టిసుపార్టీ నాయకులు విశ్వప్రయత్నములను జేయుచున్నారు. ప్రజలు వారి మనస్సాక్షిగ వారికర్తవ్యమును నిర్ణయింపవలసి యుండును. అధికారుల వారి యనుచరుల లాలింపులు బెడరింపులు ఢిక్కరింపులు ప్రజాశక్తిని భేదింపజాలనివిధమును ప్రయాగ కాశీ కలకత్తాలు విశదము చేసినవి. వేలమంది భారతపుత్రులు సామాన్య స్వాతంత్ర్య ప్రతిపాదనమును జేసి దేశమోక్షమునకై కారాగారవాసమును స్వీకరించుచున్నపుడు చెన్నపురివాసులును చెన్నరాష్ట్రవాసులును వారికర్తవ్యమును నిర్వహింపకను స్వప్రయోజనముల నాసించి యవకీర్తిపాలు గాజాలరు. యవరాజాగమన దినముననె భోగిమండుగయును సప్రాప్తము గానున్నది. ఆపర్వదినమును ప్రజలు స్వధర్మనిర్వహణమునకై వినియోగించుట ధర్మము. ఆంధ్రులు శుక్రవారమునాడు శాంతిప్రదముగ హారతాళమును జేసి వారికర్తవ్యమును నిర్వహించి భారతపుత్రుల విమోచనమునకు యథాశక్తిని దోడ్పడుదురు గాత. నిర్బంధావృతమైన భారతహృదయమును దేశికాచార్యుడు గాంధీమహాత్ము డుద్బుద్ధముచేసి సహజమైన శుద్ధస్వతంత్ర్యయావళమున నడిపి జయమును గూర్చుటకు కంకణమును గట్టుకొనియున్నాడు. గాంధీమహాత్ముని యాదేశములను త్రికరణసద్ధిగ భావించి స్వప్రయోజనములను మరచి భారతీయులు కర్తవ్యమును నిర్వహించుదురు గాత !

సాధ్య మెటులగును ?

మరచిపోండు, తుమింపుడు అని హితమొసగెడి హారు, డయరు సేనానిగూర్చి హర్షభృగ్యోసమగారు లండనునగరమునందు ఇటీవలబలికిన ప్రశంసాపూరితమగు వాక్యములను గాంచుట భావ్యము. హిందూదేశపాలకులను దూరముననున్న పార్లమెంటు సభ్యులు విమర్శించుట భావ్యముగాదని, వీరునుడివిరి. హిందూదేశమునందలి అశాంతిని గూర్చిన వృత్తాంతములు అతిశయోక్తులనియు, అల్పసంఖ్యాకులెవ్వరో లేనిపోని గండ్రగోళము గావించుచున్నారనియు, వీరుదెలుపుట వింతగాదు. ఇంతటితో బోక, డయరు సేనాని గావించిన హత్యను సమర్థించుటకు వీరు పాల్పడరి. వేనకువేలమంది ప్రజలప్రాణములను రక్షించుటకు, కొలదిమంది ప్రాణములను డయరు సేనాని బలియిచ్చెననియు, డయరు సేనాని మరల నిట్టిసందర్భములందు చిక్కుకొనుట తటస్థించినచో అతడు తప్పక యామార్గమునే తిరిగి యవలంబించుననియు, వీరు సూచించిరి. ఇందువలన కోర్టుమార్గముజేసి కాల్చెదరని తెలిసినను, డయరు సేనాని మరల నిట్టి హత్యకు

13-వ తేది శుక్రవారము హారతాళమును జయప్రదముగ జరుపుడు

పాల్కునుని, గాంధీసరుగారు నిర్భయముగ నుడువుటచే, డయరు సేనానిని సమర్థించెడివార నేకులు ఆంగ్ల దేశమునందొకను గలరని గ్రహించవచ్చును. వీరిచ్చిన యుపన్యాసము వేల్పుయువరాజు పర్యటనముగూర్చి, టిప్పివిషయమునుగూర్చి మాటాడుచు, డయరు సేనానిని సమర్థించుట మరింత ఘోరముగ గనుపించకమానదు. డిసెంబరు 15 తేదిన, వీరి యుపన్యాసమును రెండుమార్లు చ్చిరట. సభ్యులెటుల తమ ఆగ్రహమును వెల్లడింపలేదో, జస్ యో ప్రభువుగారును, సెంటుజాను ప్రభువుగారు యుపన్యాసములకు అధ్యక్షత వహించి న్యాసకుని ప్రసంగభోగిని ఎటుల సహించి నారకుండినో యాహింప సాధ్యపడదు. ఇట్టి యు, ఆంగ్ల దేశీయులలో నుండునంతవరకు, భారతీయులు పంజాబువధ నేటుల మరువగలుగుదురు? పంజాబు రాష్ట్రాధికారులను ఓడ్డయరు గారిని ప్రేరేపించిన భావము లే ఇంకను ప్రేరేపించుచున్నవి. లజపతిరాయి ప్రభృతులను నిర్బంధమున నుంచుటతో సంతృప్తిజెందక, శాసనసభలో తమ వర్తన సమర్థించుటతో నూరుకొనక, శాసనాతి మహాసందర్భమున ఇదివర కెన్నడును ఉపయోగించినంత కఠిననిర్బంధములను ప్రయోగించెద మని ఇపు డొక భయంకర ప్రకటనము గావించిరి. ఇంకను ప్రజలలో యుగ పీడించినంతమాత్రమున వారినిశ్చయము తొలగు ననుట వ్యర్థపు తలాపు. పంజాబు, కిలాఫాత్, స్వరాజ్యసమస్యలు ప్రజాభీష్టము ననుసరించి పరిష్కృతము గానంతవరకు, ఎంతటి శీఘ్రనిర్బంధములను ప్రయోగించినను, అశాంతి నొలగనేరదు. అంతవరకును ప్రజలు తమకు గలిగిన గాయములను మరువజాలరు.

న్యాయభంగము
అలీ సోదరులపై దెచ్చిన కేసులగూర్చి హైందవ శాసనసభలో హాస్సేను అలీగారు రడిగిన ప్రశ్నకు ప్రభుత్వమువా రిచ్చిన ప్రత్యుత్తరము విచిత్రముగ నున్నది. ఇండియను పీసలుకోడ్డు 120, 131 శెక్కులక్రింద ఆరోపించిన పెద్దనేరములు ఋజువుగాలేదని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరించిరి. 505 శెక్కులక్రింద మాత్రమే అలీసోదరులను శిక్షించిరి. 124 ఎ, 153 ఎ శెక్కులక్రింద ఆరోపించిన చార్జీలను ప్రభుత్వమువారు రుపసంహరించినానిరి. ఇదియంతయు, అలీ సోదరులు కేసులలో వాదించుచున్నను జరిగెను. ఈ సందర్భములను బట్టి, అలీ సోదరుల నిర్బంధమునకు తగిన కారణము లేదని వెల్లడిగాక మానదు. ప్రభుత్వమువారు అడ్డకేటు జనరలుగారితో ముందుగ యోచించిరా? యోచించినటులనే జవాబు సగిరి. ప్రాసిక్యూషన్ జయము గాంచునని అడ్డకేటు జనరలుగారు అభిప్రాయ మిచ్చిరట. వీరి కేయాధార ముండెనో దోచుకున్నది. అలీసోదరులు ప్రాసిక్యూషన్ సాక్షులను క్రాసుజేసి, ఉత్తరసాక్ష్యమును విచారించిన యెడల 505 శెక్కుల కూడ నిలువకబోయెడిదే. బొంబాయి ప్రభుత్వసభ్యులు, ప్రాసిక్యూషను విషయమై నేమి యభిప్రాయ మిచ్చినయి, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఏమని చెలిపినయి నడుగగ, వానిని వెల్లడిజేయుట భావ్యముగాదని, సర్ విలియం విక్ శెంటుగారు బదులుజెప్పిరి. ఈ కేసులో ప్రాసిక్యూషన్ నడుపుటకు, రాన్ ఆల్స్టన్ గారికి పదునారువేల రూపాయలను ఫీజుక్రింద నిచ్చిరని విశ్లేషణగారు వెల్లడిజేసిరి. ప్రజలద్రవ్య మెంతగ వృధజేయబడెనో ఇందుమూలమున కనుగొనవచ్చును. అలీసోదరుల కేసులో న్యాయభంగ మెటుల గలిగెనో, ప్రభుత్వ ప్రత్యుత్తరము జెప్పకయే జెప్పుచున్నది.

న్యాయ సుబ్బారావుపంతులుగారు
ఆంధ్రభీష్ములగు న్యాయతి సుబ్బారావు పంతులుగారు వృద్ధులై, శరీరాగోగ్యము తిన్నగలేక విశ్రాంతిదీసికొనుచున్నను, ప్రస్తుతస్థితిగూర్చి తమ యభిప్రాయమును తెలుపుట యవసరమనిభావించి, పత్రికలకు లేఖను వ్రాసిరి. మద్రాసు శాసనసభలో జస్టిసుపక్షపుచర్యలకు సమ్యుత్తింపనివారు, లోలోపల గుండుటకన్న తమసభ్యత్వమునకు రాజీనామా నిచ్చి, ప్రజలకు సందర్భములను విన్నవించి మరల ఎన్నికకు ప్రయత్నించుట ధర్మమనియు, ఇట్టిప్రయత్నముజేయనిచో సక్రమపద్ధతులవలన లాభము లేదనియు, సహాయనిరాకరణోద్యమ మొక్కటియే ఎల్లరకును శరణ్యమనియు అంగీకరించినటుల యగుననియు, పంతులుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. శాసనసభల వలన ప్రయోజనము లేదని ప్రజలు భావించుచున్నారు. ఫలితమును అటులనే గనుపించుచున్నది. మద్రాసు రాజధానియందు జస్టిసుపక్షము వారడ్డమువచ్చిరనుకొనిన, మిగిలిన రాష్ట్రములన్నిటియందును మితవాదులే శాసనసభల నలంకరించుచున్నారు. అట్టిప్రదేశములందు, నిర్బంధవిధానమును తీవ్రముగ ప్రయోగించి, దేశభక్తులను కారాగృహములకు బంపుచు ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యముల నరికట్టుచుండ, శాసనసభ్యులు నిర్బంధములను నివారించజాలకున్నారు. అట్టిసందర్భములలో, జస్టిసుపక్ష ప్రాబల్యముతోలిగి, మద్రాసు శాసనసభయందు మితవాదు లాస్థానము నాక్రమించినంతమాత్రమున, న్యవహారము బాగు పడునని తలచుట వ్యర్థపుతలాపు. సంస్కరణవిధానమునందే ప్రధానలోపముగలక. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము సుయుక్తరాష్ట్రములలో నవజయము గాంచెనని, మితవాదసమావేశమున కాహ్వాన సంఘాధ్యక్షులును, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియాసంఘమున సభ్యులునగు పండిత హృదయనాథకుంజ్రాగారు స్పష్టముగ వెల్లడిజేసిరి. ఈ స్థితిలో ప్రస్తుత పరిపాలనావిధానము సంపూర్ణ స్వపరిపాలనమునకు చోటిచ్చినగాని, దేశమునకు లాభము గలుగదని తేలుపడుచున్నది. ఈ కారణముచే శ్రీనివాసయ్యుం గారివలె ఆత్మశారవముగల ఇతర శాసనసభ్యులును తమ సభ్యత్వమునకు రాజీనామానిచ్చి సత్వర స్వరాజ్యస్థితికి ప్రజలు సలుపుచున్న ప్రయత్నములకు తోడ్పడుచో, దేశమున కమూల్యముగు సేవజేసిన వారగుదురు.

దక్కను బ్రాహ్మణేతరులు
దక్కను బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారు బెల్గాం లో గావించిన సభయందు, సహాయనిరాకరణోద్యమము ప్రజలయూదరణకు ప్రాతమయ్యెననియు, ప్రజలకష్టములను ప్రభుత్వమువారింతకాలమువరకు నివారించకుండుట ఇందులకొక కారణమనియు, శాసనసభలను ప్రజలకు పూర్తిగా బాధ్యముగ జేసినకొలదియు అశాంతిదగ్గరనియు, మద్యపాననిషేధ ప్రబోధమును నిరోధించుటగాని, నిష్పాధశాసనములను ప్రయోగించుటగాని పాడిగాదనియు, తీర్మానించిరి. బ్రాహ్మణేతర సంఘమువారు సయితము ఇటుల తీర్మానించుచుండ, ప్రభుత్వనిర్బంధ విధానమును ప్రోద్బలబఱచిన మితవాదులెవరో తెలియకున్నది. లండను టైముస్పత్రిక ఊహాప్రపంచమున దిరుగాడుచున్నదనుట స్పష్టము.

వివోదము
హైందవ శాసనసభలో రాజకీయస్థితినిగూర్చి చర్చించుటకు, ఇతర కార్యక్రమమును నిలిపివేయవలయు నని తెచ్చిన ప్రతిపాదనము క్రమముగ లేదని, అధ్యక్షులు తెలిపిరి. ఇంతియగాక, ఈ విషయమై పంపిన ఇతర తీర్మానము లుండుటచే, దీనితో బనిలేదని, వారు నుడివిరి. ఇక మున్నీ ఈశ్వరశర్మగారు నిష్పాధవిధానమును విస్తరింపవలయు నని తెచ్చిన తీర్మానమును మరుసటిదినమే చర్చింపవలయు నని, రంగారాజుగారు గోరగ, సభ్యులలో నధికసంఖ్యాకులు వారి కోర్కెను నిరాకరించిరి. ప్రభుత్వమువారు మొదట నిర్ణయించిన తేదినగూడ చర్చ జరుగుటకు వీలు లేకుండ, ముందెప్పుడో నిర్ణయించెడి తేదీవరకు చర్చను నిలుపుటకు తుదకు నిశ్చయించిరి. దేశ మంతయు నిర్బంధముల మూలమున కలవరపూరితమైయుండ, శాసనసభ్యులకు గాని, ప్రభుత్వమువారికి గాని, ఈ విషయమును గూర్చి చర్చించుట కయినను తొందర గలుగలేదు. ఇది యంతయు వారి కొక వివోదముగ నున్నది గాబోలు!

క్రొత్త యాడంబడికలు
వాసింగుటను సమావేశమునందు, అమెరికా, ఇంగ్లాండు, జపాను, ఫ్రాన్సుదేశములయధ్య ప్రత్యేకముగ నొక యొడంబడిక జరిగియుండెను. ఈ యొడంబడిక చీనాస్వాతంత్ర్యమును అనుగంటజేయునని, కొందరూహించి యుండిరి. క్యానిసు సమావేశమునందు ఫ్రాన్సు ఇంగ్లాండుల మధ్య మరియొక యొడంబడిక జరుగుచున్నట్లు విదేశవార్తలు చెలుపుచున్నవి. ఇట్టి ప్రత్యేకపు యొడంబడికలే, వెనుకటి ఘోరసంగ్రామమునకు దారిజూపెను. మరల నివి, పపంచశాంతికి దోహద మొనగునని తలచు వీలుగనా?

శ్యామసుందరుడు
శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారిపై, కోర్టులో సాక్ష్య మీయనందులకు మూడుమాసముల శిక్ష నిటీవల విధించియుండిరి. అంతటితోబోక, క్రిమినలు లా సనరణచట్టముక్రింద వారిపై మరల నొక కేసును తెచ్చిరి. ఈ కేసు 17-వ తేదిన విచారింపబడును. దేశనాయకులకు కొలది శిక్షను విధించుట మారనప్రదము గాదుగద. వారి నుచితరీతిని గౌరవించుటకు, అధికారులు వారిపై నెక్కువ కేసులను తెచ్చిపెట్టుట యవసరము. ఇట్టిచర్యలు నిర్బంధముక్రిందకు రాకుండుచో, నిర్బంధములనిన నెవ్వయో తెలియకున్నది.

న్యాయస్థాన వార్తలు.
యస్. యస్. రామస్వామి య్యంగారి రాజద్రోహ శేరపు కేసు విన్నవించినచో ప్రారంభము కాగా ముద్దాయి తుమ్మాపణ కోరెను.
“మలబారు వృత్తాంతములగూర్చి హిందూపత్రిక నేను వ్రాసిన బాబుకై నేను చింతిల్లుచున్నాను. చాలాసలములనుండి, వారు వృత్తాంతములు చేరెను. వాని నిజానిజముల నారయలేదు. అల్లరు లాజిల్లా యధికారుల మూలమున బయలుదేరలేదని నాకిప్పుడు గొచరించినది ప్రభుత్వమువారికివ్యతిరేకముగ జరుగురాదు కీమాందోళనలో నేనెన్నడు బోక్యము కలుగ జేసికొనలేదు. ప్రభుత్వమువారికిబుంధికలుగు ఆందోళనలందు సంవత్సరమువరకు పాల్గొననని బాసచేయుచున్నాను” క్రాసు ప్రాసిక్యూటరు ముద్దాయి తుమ్మాపణ కోరికందున కేసు తీసివేసికొందునని పలికెను. తుమ్మాపణ బప్పుకొనెను. ముద్దాయిని వదలి పెట్టిరి.

నిర్బంధవిధాన విజ్ఞాంభణము

ఆజ్ఞోల్లంఘనము మహాపరాధమని పంజాబు దొరతనమువారు ప్రకటించుట

కలకత్తాలో 150 మంది వలంటీరులును పట్టుకొనుట

శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారిపై మరియొక కేసు

ఆంధ్రరాష్ట్రము-విజయనగరమున ఆజ్ఞోల్లంఘనము

వంగరాష్ట్రము

కలకత్తాలో 150 మంది వలంటీరులను పట్టుకొనుట

7, 8, 9 తేదీలలో 150 మంది కాంగ్రెసువలంటీరులను పట్టుకొనిరి. వలంటీరులగు స్త్రీలు దుకాణములవద్ద నీతిబోధ చేయుచున్నారు. వారిలో కొందరిని పోలీసుస్టేషనుకు తీసికొనివెళ్లి ప వివేసిరి. 10 వ తేదీని 19 గురు వలంటీరులకు శిక్ష వేసిరి.

విశ్వానందస్వామిని వదలివేయుట

బారియా కార్మికసంఘమునకు చేరిన విశ్వానందస్వామి కలకత్తాలో యువరాజుబహిష్కరణమును బోధించినందుల కిది వరకు పట్టుకొనిరి. ఆస్వామిని 10 వ తేదీని కలకత్తాలో వదలి వేసిరి.

శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారిపైని కేసు

సామ్యమిత్యందులకు సర్వెంటు పత్రికాసంపాదకులగు చక్రవర్తిగారి కిదివరకు 3 నెలలు విడిదైదువేసిరి. 10 వ తేదీని అమెండుమెంటు ఆర్డరుపై కేసుచేసిరి. ఆ కేసు 17 వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

కొరడాదెబ్బలను యిండియాసంఘమువారు

నిరసింఘులు

ఫరిదుఖూ జయిలలో కొరవ కుటుంబములకు చేరిన యిద్దరు రాజకీయ ఖైదీలును మేజిస్ట్రేటు వుత్తరువు ననుసరించి కొరడాదెబ్బలుకొట్టిరి వినుటచే నీసంఘమువారు చాల కుపితులైరి. ఈ చర్య ఆశ్చర్యకరమైనది. దొరతనమువారు తిక్షణ మే సంపూర్ణముగా విచారణ జరుపవలెనని యీనెల 10వ తేదీని జరిగిన సభలో కలకత్తా యిండియను సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

నయ్యు క్రాష్ట్రములు

అమ్రోహ్ కాంగ్రెసుయుద్వ్యగులకు శిక్ష

అమ్రోహ్ కాంగ్రెసు సంఘాభ్యుదయ డాక్టరు నిజోత్తవశరణు కోశాధిపతి బాబాలాలు నాదూరాం జమీలు అహమదు (ఖిలాఫతుసంఘము) గార్లను అమ్రోహ్లో పట్టుకొని మురదబాదుకు తీసికొనివెళ్లిరి. అచట డాక్టరుగారికి 18 నెలలు విడిదైదును 500 జూర్మానాయను బాబాలాలు నాదూరాంగార్లకు చెరి 6 నెలలు కఠినశిక్షయును చెరి 500 జూర్మానాయను అహమదుగారికి 12 నెలలు కఠినశిక్షయును 400 జూర్మానాయను వేయబడెను.

బారబాంకిలో అరెస్టులు

10 వ తేదీ వరకు 125 మందిని బారబాంకిలో పట్టుకొనిరి. మెయినుపురిలో 6 గురు కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు చెరి యొకవత్సరము కఠినశిక్షయును చెరి 200 జూర్మానాయను వేసిరి. మధురానగరమున 14 గురు తుమాషణ కోరగా వదలివేసిరి. నయ్య అసిస్టెంటు సర్జను డాక్టరు మన్నాలలుగారికి 6 నెలలు కఠినశిక్ష వేయబడెను. నీసామ్రాటలో అంబికాప్రసాదు పంచనసింగు గార్లకు చెరి 6 నెలలు విడిదైదు వేయబడెను. అలహాబాదులో మోహదను హైస్కూలు బహిష్కరణము వెనుకటి వలె పట్టుదలగా జరుగుటలేదు.

సింధు

సింధు ఆజ్ఞోల్లంఘనము మహాపరాధమని

ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుట

ఆజ్ఞోల్లంఘనము చేయుట దేశాంతరాయతాభివృద్ధికి భంగ కరమగుమహాపరాధము. ఇదివరకు దొరతనమువారు రవలించిన నిర్బంధవిధానచర్యలకంటె చాలకఠినములగు చర్యల నవలంబించి దానివలన వారివిధి, ఏ ప్రోత్సాహమునుగూడ యుపేక్షించబడదు. ప్రభుత్వోద్వ్యగులను ఖించనదారులను ఏవైన నలుచేసినసహించుటజరుగదు. క్రమపరిపాలనమును నెలకొల్పుట

కవసరమగు హెచ్చుపోలీసుకార్యనిర్వాహక సిబ్బందిని క్రొత్తగా నియమింపవలసి వచ్చును. అందువలన క్యాయ భారమధికమగును. ప్రభుత్వమునకును దేశమునకును నిజముగ పేలుకోరువారందరకు బాగుగా కనులుతెరిచి యీఆజ్ఞోల్లంఘనమువలన కలుగు నష్టములను బాగుగా గమనించి దానివలన చుట్టు త్రికరణయా క్రద్ధగా పనిచేయుదురని పంజాబుప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసంఘమును గవర్నరును కోరుచున్నారని ప్రభుత్వప్రకటనము వెలువడెను.

బొంబాయి

అహమదాబాదు మ్యునిసిపాలిటీ పాఠశాలలు

నేను లోగడ చేసిన వుత్తరువు అచటలో నన్నంత కాలము అహమదాబాదు మ్యునిసిపాలిటీకి సంబంధించిన ప్రాథమిక పాఠశాలను పోషించి పరిపాలించుట కామ్యునిసిపాలిటీ వారు చేసిన తీర్మానము చెల్లదగదని గుజరాతు కమిషనరు ప్రకటించెను.

ఆజ్ఞోల్లంఘనము

ఈరేగింపులు గూడవని గోదామేజిస్ట్రేటు చేసినవుత్తరువు నుల్లంఘించుచో శాంతికిభంగముకలుగనియెడల కాంగ్రెసువారే గృహనిబంధనలప్రకారము వాలంటీరువర్గ మున్నయెడలను ఆ యుత్తరువు నుల్లంఘింపవచ్చునని పంచములమండల కాంగ్రెసుసంఘమువారికి గుజరాతు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము వారధికార మొసంగిరి.

పునాలో మద్యనిరసనము

పునా కంటోనుమెంటులో నోక సారాదుకాణమువద్ద దిశంబరు 14 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు రుస్తుంజీ ఆర్దేషరు అనునోక పార్సీయతముడును మరియొక మహమ్మదీయుడును త్రాగగూడదని బోధించుచుండగా పాట్లెలు అచటికి వెళ్లి బారినివెడలి పొమ్మనెను. వారు నిరాకరించిరి. కేసుచేయబడెను. ఆర్దేషరు రు 50 రూపాయలు జూర్మానా వేయగా మరియొక మహమ్మదీయుడా సామ్యును చెల్లించెను.

ఆంధ్రదేశము

విజయనగరము పురమందు ఆజ్ఞోల్లంఘకులు.

నారీమణులు వాలంటీర్లు గుట.

విజయనగరము, జనవరి 11:— విజయనగరం పురమందు శిక్షాస్వృతి 144 వ సెక్షనుక్రింద నోటీసు లియ్యబడిన 9 మందిలో ప్రథమ ఆజ్ఞోల్లంఘకుల సమూహము స్థానిక కాంగ్రెసు కమిటీ కార్యదర్శి శ్రీ యుత ఉప్పడిరామమూర్తి, ఉల్లి తిరుపతిగారలు కాసుము నత్రికమించుటకు సంసిద్ధులు కాగా, వాలంటీర్ల వారీమణులు శ్రీచతి ద్వారక మహాలక్ష్మమ్మ, వెంకటాయమ్మగార్లు లు బా తి య గీ త ము ల ను పాడుచు, వీరిద్దరిని స్వరాజ్యోక్రమము నుండి ఈరేగించుచు స్వరాజ్య మైదానమునకు దీసికొని వెళ్లిరి. తలిదేవర వాసుదేవరావు గారి అధ్యక్షత క్రింద ఒకసెద్ద సభ జరిగెను. సభాసదు లందరు కాలి త మ న ముల్లై ప్ర ప్రథ మ ము న ప్రార్థ న లు సలిపిరి. కాననోల్లంఘకులు బానిసత్వమును విస్మరించి ప్రకృతరాజకీయ పరిస్థితులమీద ఆతిగంభీరముగ నాపవ్యసించిరి. కాత్రి 8 గంటలకు శ్రీమతిద్వారక మహాలక్ష్మమ్మగారు స్వరాజ్యచంగళమును అతిమనోహరముగ పాడిరి నోటీసు బొందిన ఇతరులు వరుసగ కాననోల్లంఘనమును చేయుటకు సిద్ధముగ నున్నారు. అని విజయనగరం మండల కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శి నేను మాకు తంతివార్తను రిపిరి.

నాన్కానా కేసు

ఈకేసు నిపుడు కలకత్తా హైకోర్టువారు విచారణ చేయుచున్నారు. అట్టిలు చేసినవారిపక్షమున హాసను యమాము గాతును మరి వెళ్ళుమంది బాధ్యులను వాదించుచున్నారు. ఇమాంగారి ప్రారంభవాదము జరుగుచున్నది.

యువరాజుగమన బహిష్కరము

ను గూర్చి నిన్నటిరాత్రి 7 గంటలకు పచ్చయప్ప కళాశాలవద్దగ శ్రీయత గడ్డె రంగయ్యవాయదగారు జనవరి 13 వ తేదీని రానన్న యువరాజుగారిని సందర్శించ రాదనియు ఆయన గౌరవార్థము జరుగు తోవములయందు పాల్గొన రాదనియు, దుకాణము ను గట్టిపెట్టి ఇ టి:ద్ద నే గాంధీ మహాత్మకీ జెయి, మహమ్మదాలీ మోతాలీకి జయి, హిందు మస్లిము ఐకమత్యమునకు జయి, అల్లాహ్ అక్బరును గూర్చుండ కల యు ననియు, అట్లుచేయక యూరేగింపులకు బోయిన య రాజుగారు స్వదేశమునకు బోయి భారతీయు లందరను తృప్తులై యున్నారనియు సకలైశ్వర్యములతో తు. చున్నారనియు వారి కెట్టి కష్టములు లేవని తెలియజేసి నుడిపిరి. మీరు గనుక దుకాణములను మూసి ఎవరి వారున్న యువరాజుగారు ఇండ్లందునకు బోయి పార్లమె. యందును మంత్రివర్గమును టి:డన, సార్వభౌమిని తోగ భారతీయులు వాకెక్కడకు బోయినను స్వాత మీయలేదు. అసంతృప్తులుగ నున్నారనియు, కజపు కాటకములతో బాధ పడుచున్నారనియు వారి లోక్కల నీడేర్చి వారికి సమాన ప్రతి పత్తి గౌరవముల నిచ్చినగాని ఇండియాచక్రవర్తి పదవిని అధిష్టించనని ఆయన తెలియజేయుననిరి. గంటి నూర్యనారాయ కాశ్మీగారు గూడ వైవిధ్యమును గూర్చి యువస్వశిక్రోత లందరును వీరు జెప్పిన సంగతులకు తమ సమ్మతిని రి జేసిరి.

విద్యార్థుల రాక

యువరాజుగమనమునకు ప్రేక్షకుల నిమిత్తము నిరిచిన స్థానముల నింపుటకు పొరుగుారి కళాశాలలనుండి 1. మంది విద్యార్థులను ఆయాకళాశాల ప్రీన్సిపాలులు వెంటదీక వచ్చుచున్నారనియు, వీరు పచ్చయప్ప, రాజధాని, కై. కళాశాల, హిందు హైస్కూలులో బసజే సెదరనియు, యాగ్యోమును చన్ననగరమున ఉన్నతవరకు డాక్టరులు కటస్వామినాయడు, ఆకిర్యదనాదారు, నటేజ మొదల మున్నగువారు విచారింపెదరనియు, వీరివై కావ్యోరేషన గోగ్యాధికారి లినికి జే సెదరనియు విద్యార్థుల కగు ఖర్చు ప్రభుత్వమువారే భరించెదరనియు తెలియచున్నది.

శ్రీ మెలవరం బాలభారతీసమాజ

మా వారు బెజవాడ హాలులో
12-1-22 లక్ష్మీవారమురాత్రి
శ్రీ కృష్ణవిలాస సభవారు కాకినాడ
ధర్మవరం కృష్ణమాచార్య విరచితరబగు
సంగీత మోహినీ రుక్మాంగద
నాటకమును ప్రదర్శింతురు.
రేట్లు రు 3, 2, 1, అ 0-8-0.
పి. వెంకటరెడ్డి,
శ్రీకీటకం.

నోటీసు

చెన్నపురి 105 వ నెంబరు తంబు శెట్టివీధి యందుండు కీలాతు మూసానుగారు
కాకినాడ వాస్తవ్యులగు బి. నుబ్బయ్యగారికి వ్రాయడమేమనగా.
అయ్యా,
(8869)
నేను 1912 సంవత్సరము నవంబరు నెల 29 వ తేదీన మీపేరట జనరలు పవరుఅఫ్ ఆట్టర్నివ్రాసియచ్చి కాకినాడ నవం 8జిస్తాగ్రు ఆఫీసులో రిజిస్టరు చేసియుంటిని. (146 నెంబరు, 4 వ పుస్తకము 24 వ వాల్యుము 227 నుండి 229 పేజీలు) ఎందుకొకై తే యాఫరుమికివ్యవడెనో ఆవ్యాపారము ప్రస్తుతము నేను చేయుటలేదు. కావున నేటిదినమునుండి మీ కివ్వబడిన జనరలు కాన్సులుచేయబడినదని మీకు తెలియవరచుచున్నాను. కావున ఆపవరను అనుసరించి నాకొరకు మీరెట్టి పని చేయకూడదనియు, అట్లు మీలు చేయుపనులకు నేను బాధ్యుకు కాననియు మీకు ఇంచుమూలమున తెలియజేచుచున్నాను.
ఇట్లు
మద్రాసు }
11-1-1922 }
కీలాతు మూసాను.

విదేశ వార్తలు

పార్లమెంటు ఎన్నికలు

జనవరి 6:— డెయిలీ మెయిలుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. కొయలివను పక్షము గాబోవు ఎన్నికల సందర్భమున గొప్పచిక్కులందు దగుల్కొనును. ఈ యెన్నికలు ఫిబ్రవరి 11 వ తేదీని జరుగవలెనని వారు ప్రభుత్వమున నిర్ణయించిరి. ఆ సమయమున లాయడు జాబ్ గారు, గడ్డిసుగారి విభాగము ననుసరించి ఆ ఆయిర్లండు సంధి, ఆంగ్ల దేశ వ్యయమును తగ్గించుట మొదలగు విషయములపై ప్రజలకు విజ్ఞాపన సంపాదకు. బోనముగారు వీరిని బలపరుచుచున్నారు బోనములాగారు మంత్రివర్గము జేరగోరుచుండిరి. ఇది సామాన్యఎన్నికల తరువాత గాని సంభవింపనేరదు. అప్పుడు వీరు బొల్సరుగారిస్థానము నాక్రమింపవచ్చును. చాంబల్లెగారు పస్తుత ఎన్నికలకు వ్యతిరేకముగ నున్నారు. వీరిని యూనియన్ నిట్టులు బలపరుచుచుండిరి. బర్క్లను హెడ్డుగారుగూడ నిట్లే దలచుచుండిరి. ప్రభువుల సభయందు సుస్మరణల గావించినచే ఈ ప్రజలభవన మార్పురా దని యూనియన్ నిట్టులు కోరుచుండిరి.

ఎన్నికలగుఱిపలనే సివిలు పనులకుగాను చాల ధనము గావలసియుండుననియు నందుకు సమ్మతించినచే ప్రస్తుత పార్లమెంటు అంత మొందరా దనియు నొకకాన్త్రుశంకను బహు దేరదీయుచుండిరి. సామాన్యముగ నిట్టి వ్యయము నకు సివిలు కంటింజెన్సీ ధనునండి వెచ్చించుట వాడుకగాని ప్రస్తుత విభాగమునందు ధనము లేదట. ఇంతలో ఎన్నికల జరుపరా దుపక్షము దినదినమున బలపడుచున్నది. అన్ని పక్షములును ఎన్నికలకు తగ్గితముగ తయారగుచున్నది.

వార్తాపత్రికల చర్య

ఫిబ్రవరి యెన్నికల విషయము ఆంగ్ల వార్తాపత్రికలందు విశేషముగ చర్య జరుగుచున్నది. కొయలివను లిబరలులు త్వలో ఎన్నికల గోరుచున్నారు. కన్సర్వేటివులు అందుకు వ్యతిరేకముగ నుండిరి. జనవరి 2 వ తేదీని జరుగబోవు కొయలివనుపక్షసమావేశమునకు మిక్కిలి ప్రాధాన్యమియ్యబడుచున్నది. ఆసమయమున లాయడు జాబ్ గారు నూతన జాతీయ పక్షము బహుదేశీని ప్రకటించును.

వాషింగ్టను సభ

జనవరి 6:—వైవాహరి దిగుమతిపై పన్నును నూటికి 5 వంతున వృద్ధిజేయుటకు వాషింగ్టను సభ వారంగీకరించిరి.

వైవాహరికి విదేశీ వైద్యములను తొలగింపవలెనని అత్యంతప్రాచ్యదేశ సంఘమువారు తీర్మానించిరి.

సబ్మెరైనులు

నాకా యొడింబడికయందు, సబ్మెరైనుల వర్తకనాకలపై నుపయోగింపరా దనియు నట్లు గావించిన, అధికారిని ఓడ నియమించుటకు వీలగుచున్నది. పసిబాలనను, బాలికలను మోసముచేసి పనిచేయించుకుంటుటగాను హైందవ కాసనాసభా సభ్యు లీ నిబంధన కంగీకరించవలెను.

పసిబిల్లులు కర్మాగారములలో కూలిపని చేయుచుండిన వారితల్లిదండ్రుల కాహారము తీసికొనిపోవుట కాటంకములను కలిగించరాదని కలచి సభ్యులలో ననేకులు విత్తలానుగారి సవరణ నంగీకరించిరి.

సవరణ లన్నిటి మీద చర్య ముగిసినపిమ్మట కర్మాగారముల చట్టము సవరణ కాసనమునవరించుడిన ట్టింగీకరించబడెను. అంతట హైందవ కాసనసభ ఈదినానికి కార్యక్రమమును ముగించెను. రేపు కాసనసభ సమావేశమై నవ్వుడు ప్రభుత్వ కార్యక్రమము వైకొనబడెను. ఈ దినము కార్యక్రమములో యువ రాజుగారికి సమర్పించ వలసిన సన్మానప్రత్యయమును సభ్యుల సమ్మతిని బడయు అంశము చర్చకు రావెను.

మున్సి ఈశ్వర శర్మగారి తీర్మానమునకు సవరణ.

ప్రభుత్వమువారి నిర్బంధవిధాన విజృంభణమును గురించి మున్సి ఈశ్వరశర్మగారు ఉపపాదించ నుద్దేశించు తీర్మానమునకు జె. చాదరిగారి సవరణను వ్రాసింపిరి. సమితుల చట్టమును, రాజద్రోహపు సభలచట్టమును అమలులో పెట్టుచుంటిమి అని చేసిన ప్రకటనములను ఉపహరించుకొని, ఈ ట్టములను ఉల్లంఘించి చెరసాలలకు వెళ్లినవారి నందరిని కఠినమే విడిచివెట్టవలెనని సవరణ కోరుచున్నది.

దొంగతనము క్రింద శిక్షింపవలెనను నిబంధనకు పరానువాదము ఇతరు లందరును సమ్మతించిరి.

జపాను ప్రతినిధి

జనవరి 8:—జపానుప్రధాన ప్రతినిధియగు టోటోగారు జపానునకు వెదలిపోయిరి. అంతర్జాతీయ ఆర్థికసమావేశమునకు జపానుప్రభుత్వమువారు రామోదింప పయ్యననివారుదెలిపిరి.

వివచాయువు

జనవరి 7:—నాకా సంఘ సమావేశమునందు యాటుగారు ఇకమీద యుద్ధములందు వివచాయువుల ప్రయోగింపరాదని తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. ఇందులకు ప్రధాన ప్రభుత్వముల ప్రతినిధులు సమ్మతించిరి. పరానువాదపున సౌరటాగారిందులకు సమ్మతించుచు నిది యుద్ధమునం దమలులో వెట్టుట యసాధ్యమని నుడివిరి.

అంగోరాసంధి

జనవరి 7:—టైలీషియాను అంగోరావారు క్రమముగ వశపరుచుకొనుట పూర్తి యాయెను. ఉపద్రవము లేమియు సంభవింపలేదు.

దక్షిణాఫ్రికాయందు బొగ్గునుల పనివాడ సమ్మె తీవ్రముగ నున్నది. స్కట్టుగారు ఇండస్ట్రియలు ఫెడరేషను వారితో సంప్రదించి వెర్సినింగు ప్రదేశమునకు స్కెబుబొగ్గును పంపవలెనని కోరిరి. ఫెడరేషను వారింకను సమ్మతించలేదు.

హార్లువులు అగ్నిప్రమాద మంటి మొందెను. రాజుగారు బాధితులకు సానుభూతి సందేశ మంపిరి.

తెల్లవారి ఆస్ట్రేలియాలో త్వలో నల్లవారిని కూలివనికి ఉపయోగింపవలసిన స్థితి వచ్చుచున్న దనియు జాతి సంకరము సంభవింపకుండ కొన్ని నిబంధనలతో నల్లవారిని ఆస్ట్రేలియాకు దిగుమతి చేయవలసి వచ్చుననియు ప్రధానమంత్రియగు చార్ వెల్లుగారు వచించిరి.

అమెరికాలో మి థి గ క్ విశ్వవిద్యాలయమునందు చారిత్రాశాఖాధ్యక్షులగు ప్రొఫెసర్ సి హెచ్.వాక్టైజ్ గారు 7 వతేది ఉదయం కలకత్తా చేరిరి. వీరు భారతదేశపు రాజకీయ పరిస్థితులను పరిశీలించుటకై ఇచటికి వచ్చిరి. వీరు అధికారులను అసధికారులను, అన్ని రాజకీయకక్షలకు చేరినవారిని సందర్శించి తమ ఆభిప్రాయములను గ్రంథరూపమున ప్రకటించెదరు. వీరి కృషిపట్ల అమెరికా ప్రజలకు భారత రాజకీయ పరిస్థితులు చక్కగా తెలియునని ఉపాంపవచ్చును వీరు వంగరాష్ట్రపు గవర్నరుగారి అతిథులుగ నున్నారు.

విదేశీ దేశ

డివెలరాగారి తీర్మాన మోడిపోవుట

జనవరి 9:— డెయిలు ఈరానునందు తిరిగి ఎన్నికలు జరుగ వలెనని తీర్మానము ప్రతిపాదించగా నది యోడిపోయెను. ఇందు 58 గు రనుకూలముగను 60 గురు ప్రతికూలముగను సమ్మతుల నిచ్చిరి.

డెయిలు యూరారు

డివెలరా గారు తమ పదవికి రాజీనామా నివృత్తం దర్శమున కొంత చర్చ జరిగెను. ప్రభుత్వమును కొనసాగించుటకు గాను ఏర్పాటులను జేవవలెనని వారు నూచించిరి.

బ్రిటిషువారినుండి అధికారమును స్వీకరించుటకు గాను, డెయిలు ఈరాను ఇరుపక్షములనుండియు ప్రభుత్వము నియమింపవలెనని కొల్లిన్నగారు తిరిగి ఉపపాదించిరి.

డివెలరాగారిందులకు ప్రతికూలముగ మాటలాడుచు డెయిలు ఈరానువారు తమ ప్రభుత్వమును ఎన్నుకొనవలెనని నూచించిరి.

అంతట డివెలరాగారు తిరిగి సామాన్యఎన్నికలు జరుగవలెనని తీర్మానమును దెచ్చిరి. ఇందుపై దీర్ఘ చర్చ జరిగెను. తిరిగి ఎన్నికలు జరిగినయెడల సంధి నంగీకరించుచు గావించిన తీర్మానము విఫలమగుననియు నందుచేత ఎన్నికలు జరుగరాదనియు వాదించిరి.

డివెలరాగారి రాజీనామా

జనవరి 9:—తనయొక్కయు తన మంత్రివర్గముయొక్కయు రాజీనామాను దాఖలు చేసిరి.

దర్బారు

నిన్నటిదినము సాయంత్రము పద్మనాభ కర్ యందు ఇటీవల రా. బి. మున్నగు విరుదమును బొం మదరాస్ కలక్టరు కాట్స్ గారు పరిశీలించుటకు బొంబాయి దిరిచిరి. అందులో సాదుల్లా బాద్షా సాహెబుగారు మున్ ఆసహానాద్యులు ను ఖండించి మిత్రులు అందరును బహిష్కరించినను, వర్తకము తత్కారణమున నల్ల వెండియక యాకులు హుసేనుగారి స్థానము నలంకరించును ధర్మవిద్యాలయమును నెలకొల్పినందులకును వెని యరీలో మహమ్మదీయభైషిలకు గదుపాములను క వారిజేయమును గోరుచుండుట చేతను ఆయనకు ఖాదూరు బిరుద మియ్యబడెను.

సుందరా వార్తలుగా.

నిన్ను జాత్యుద్ధరణమునకును, కార్మిక కేయస్సును సహాయ మొనర్చుటచేతను సత్కరించబడిరి.

కోయల్ పిల్ల గారు

వానిజాత్యుద్ధరణ బాగా పనిచేసినందులకును క. ప్రభువు వచ్చినసమయమున పురస్కారముల నలంకరించినందు ఆయన గౌరవించబడిరి.

కే. వి. విశ్వనాథయ్యగారు

రిస్ట్రీషనుశాఖయందు ఖ్యాతిగ బనిజేసి గౌరవమున యటచే బహుకరించబడిరి.

ఖా. బి. అబ్దుల్ రహిం గారు

మహమ్మదీయవిద్యకై పాటుబడినందులకును, స్కూలు ప్రైవేటుపరీక్షాపత్రములను దొంగిలించుటకు జేసిన యత్నములను సంహరించినందులకును, కృష్ణాజిల్లాలో గాంధీగారున్నపుడు గూడ పాతకాలవిద్యార్థులు చదువుకట్టు జేయగల్గినందులకును గౌరవించబడిరి.

ఖా. బి. సయ్యదు మూసాసాహెబుగారు

రైల్వేశాఖయందు సమర్థతతో పనిజేసినందులకు సత్కరించబడిరి.

రా. బి. ఎ. కే. వేంకటాచార్యులు

సహకారపరపతిసంఘాద్యయమునకు తోడ్పడుటచేతను, తమ యాద్యోగధ్యమున చక్కని నిర్వహించుటచేతను వీరు దాంకితులైరి.

దినదయాగు మొదలయ్యారు

బ్యాంకులో సచర్యతతోడ పనిజేసినందులకు ప్రభుత్వ మున్నకు బాతులైరి.

రా. బి. జేనుగారు

పోస్ట్ శాఖయందు జరుగుసామ్యు అపహరింపు నేరములను బట్టుకొన్నందులకును, కాసులు దొంగతనముగ నెగుమతి గాకుండ జేసినందులకును, ఒక బహుధర్మములకు గనిపెట్టినందునకు సత్కారమును బడసిరి. ల్యాంపు నాయకు శ్రీరాములు గారుగూడ ప్రశంసకు బాతులైరి. మామూలు వందలములతో కలకర్తుకాట్స్ గారు పుష్పమాలాలంకృతులైన పిమ్మట సభ ముగిసెను.

ఒక్కటేమార్గము

జనవరి 9:— టైము పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. డివెలరా పక్షమువారి యందును సిన్ ఫీసులందును గల అసంతృప్తిని తొలగింప వలెనన్న విధంగా దేశమునకు గృహ కృత్యములపై సభికార మియ్యవలెను. వారికిని లభింపనంతవరకును ప్రైవేటు అయిర్లండు వారి కృత్యములపై నపేక్షింపక రాజనీతినే పట్టుకొని ప్రేలాడుచుండును. గ్రీఫిత్తు కొల్లిన్నగారు చాల రాజనీతి చతురతను నూనెదమని రాజనీతిచతురతకు దేశీయు లామోదము జూపుచుండిన గాని జరుగదు. ఇట్లు ఆమోదముగన్నరచు స్థితికి విద్యండు డేశమింకను రాలేదు. విద్యండు దేశము తన క్రొత్త పాలకులను సంతోషముతో స్వీకరించెదని యుంచెదము. వారు నిజముగ న్యాయం త్రయ్యననుభవింపవలెనన్న కొంత త్యాగము గన్నరుప వలసి యుండురు. విజయము నందునప్పు డిట్టి త్యాగము గన్నరుప వలసి యుండురు. వారిప్పు డొక క్రొత్త రాజకీయనిర్మాణమును గావించ నెత్తిం చు చున్నారు. ఈ ప్రయత్నములందు విజయములైన యెడల నది నాగరికత సభిచ్ఛిచ్ఛి వొనర్చును. ఈస్వాతంత్ర్యము వారి హక్కుని ఈదేశము వారు మాటలలయందు గాక చేతలయందుగూడ గమనించినయెడల నీరండుదేశములయొక్క సంబంధములకు భంగముండనేరదు. పొరబాటులు జరుగవచ్చును. గాన ఇందులకు న్యాయమును సరిగ గమనించుట యొక్కటియేమార్గము.

జాతీయైక్యత

హిందూదేశమున సంఘీభావ ముండవలెనని మనజాతీయ భర్తయు కోరుచున్నది. ఏజాతీయను భిన్నాభిప్రాయములకు లోనయి చాలకాలము తృప్తిపడి యుండజాలదు. దేశభక్తులందరికి పరమావధి యొక్క స్వాతంత్ర్య సంపాదనమునకు ప్రయత్నము చేయు కొలదిని జాతీయాభివృద్ధికి సంఘీభావము ముఖ్య వనరునని దేశమాత, తనపిల్లలందరు నేకాభిప్రాయములు భేదములెన్నక గట్టియైర్పాటు చేయవలెనని కోరుచున్నది. ఈ కోరికచేతనే తనపిల్లలందరిలో మహామహుడైన వానివై నాధార పడినది. భారతీయనాయకునికి కావలసిన యోగ్యతలన్నియు గాంధీమహాత్మునియందు మార్చిభవించి ప్రస్తుతవిషయస్థితిలో తమ ప్రభావములను ప్రకటించుచున్నవి. కావున భారతమాత తా నన్ని పరిక్షయందు మూర్తిభవించుట కాయననే యుపకరణముగ తీసికొనెను. అహమ్మదాబాదులో కూడిన అఖిలభారత జాతీయ సమావేశమున హిందువులు, మహమ్మదీయులు, పార్సీలు, క్రైస్తవులు, ఎల్లరును జాతీయతకర్తృభేదములు లేకనే కంఠముతో మహాపురుషుని, నిర్భయమైన మహాత్ముని, భక్తుడైన తపశ్శాలిని, దౌర్జన్యరహిత యశశాకాశీద్విగుణ నాయకుని, ఎన్నుకొనిరి. తమహృదయమును, ఆత్మను రంజింపజేయుచున్న యధికారు నిగ మాత్రమెకాదు, స్వరాజ్యోద్యమమున తమను నడుపుట కును, తన తరువాత నాయకుని పేర్కొను నధికారులతోడను రాజకీయగురువుగ నుండుట కెన్నుకొనిరి. నిజమైన సంఘీభావ మాయనయందు కనుగొనిరి. దానిని గ్రహము చేసికొనుట కాయన నెన్నుకొనిరి. గుజరాతీసింహ మిపు డఖిలభారతసింహమనిలోక మునకు వెల్లడియియ్యది. కిరీటుమలేని చక్రవర్తి యని పేరు వడసిన స్వదేశోద్యమనాయకుడు, సురేంద్రనాథుడిపు డెవల నున్నాడు! ఆహ! కాలవిపరీతము!

గాంధీమహాత్ముని సర్వాధికారమువలన తమ స్వాధీనత కోల్పోవుదుమని భయపడుచు, ఏదైనామార్పు జేయవలెనని యత్నించుచుండిన యల్పసంఖ్యాకులీ తీర్మానము చూచి వెనుకకు తగ్గవచ్చును. ఆవేశపూరితమైన యువకులకును, గాంధీగారిభావోన్మత్తతకును, లోనుగాక వెనుకకుపోయి లెక్కలు వేసికొనుట ప్రారంభింపవచ్చును. క్రిందటిసంవత్సరము కాలగ్రెసునుండి తొలగిపోయినవారివలన నెంత కష్టముకలిగెనో యీవత్సరము తొలగిపోవువారివలన నెంత కష్టము కలుగగలదు. వీరు తొలగిపోవుటవలన కాలగ్రెసు భారతీయప్రతినిధి కాకపోదు. జాతీయాభివృద్ధియును దేశముయొక్క యదృష్టమును ఎల్లప్పుడు యువకులవై నాధారపడి యున్నది. దీనిలో నస్వాభావికము గాని, చరిత్రలలో కనబడనిదిగాని యేమియులేదు. నూరకు కాలగ్రెసు చరిత్ర నింకను మరువలేదు. నూరకు భేదములవలన కాలగ్రెసు ప్రాతినిధ్యస్వభావము చెడిపోలేదు. కొంచెము బలమైనప్పటికి, మనై నిట్టి చల్లబడిన లాడి సృష్టికర్త కొన్ని సయములందు సంతసించుచుండును. తాత్కాలికముగ వానియనుపయోగము కానక పోవచ్చును. స్వదేశముగ గూడ గనబడవచ్చును. కాని వీనినుండి జాతీయైక్యత వెడలించి పరమావధికి తీసికొని పోకమాకును. సృష్టికర్త నూరకుకాలగ్రెసునందు శ్రీఅవినందుని లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుని నిలవజెల్లెను. స్వభావాపేక్ష, అహంకారము మొదలైన దుర్గుణములతో చేరిన జాతికి మతభేద చేయుటకు వీరిని నిలవజెల్లెను. వీరిరువురు మమకార రహితులై చేసిన కార్యముయొక్క సాఫల్యతా ప్రభావమే ప్రస్తుతోద్యమవికాస మని యెల్లరు నొప్పుకొనక తీరదు. వీరిరువురిలో నొకరి భవిష్యదవస్థ యింకను చూడవలసియున్నది. ఇదివరకాయన ప్రపంచమున కిచ్చినదానికంటె నికముందే యెక్కుడు లాభము చేయగలదు. అజ్ఞానమును పోగొట్టి యాత్మజ్ఞానము నూచింపజేసి యున్నాడు. ఇట్లుండగనే యాజాతీయ విషయస్థితిలో కాలభూతమున కింకొక పురుషుడు గొంధి, కన్నించెను. ఇతడు వారికి తీసిపోవువాడు గాను. దేశము మమకారమునదలి పనిచేయుచున్నను ఆంగ్లేయపద్ధతుల విడచాలకుండెను. ఈచిక్క బొరినుండి విముక్తిమార్గము చూపుటకు గొంధి యేర్పడెను.

గాంధీగారు రాజకీయము లధ్యాత్మికముగ మార్పుటతో జాతీయచరిత్రయూ శ్రోత్రయ ధ్యాయమునందు ప్రవేశించినాము. స్వదేశీయుగములోని నాయకులు చేయజాలకపోయిన కార్యమును మహాత్ముడు కొద్దికాలములోనే సంపూర్ణతయ జాలకపోయినను కొంతవరకుయన చయ్యగలిగెను. అప్పుడు గాజకీయ వ్యవహారము లందు భారత జాత్యైక్యత యొనగూడదు. ఇన్ని జాతులు, ఇన్ని మతములు, ఇట్టి భేదాభిప్రాయములతో నైక్యత కుదురుట కింకొక యాశయము కావ

లెను. ఆయాశయము సర్వజనులకు కావలసినదై యుండవలెను. ఇదియే ఆధ్యాత్మికత. మనజాతీయంతయు నొక్కరీతిని బ్రతికి, ఒక్కరీతిగ తలంపవలెనని తనలోతాను నాగరికము సంపాదించవలెను. ఆధ్యాత్మికతను తనయాత్మనుండియే వెలువరింపవలెను. తేదా దీక్షంతన పారంపర్య గ్రహించి తన ప్రతినిధియైన మానవునినుండి నేర్చుకొనవలెను. మహాత్ముడుపాపించినదౌర్జన్య రహిత య సహాయోద్యమము యొక్క బహిరంగచిహ్నము మేమునను, మహాత్ముడే ముద్దేశముతో దాని నుపయోగించుచున్నను, దానియందు దాత్మజ్ఞానసాధనమును ఆత్మపారిశుద్ధ్యమును తప్పక యున్నవి. మన స్వరాజ్యోద్యమమైనను వట్టిరాజకీయస్వప్నముమాత్రమే కాదు. అంతర్గతము, బహిర్గతముగూడ నైయుండగల స్వరాజ్యసామ్రాజ్యము నేర్పాటుచేయుటయే మన యాశయమై యున్నది. ఈ సామ్రాజ్యము రాజకీయ స్వరాజ్యముకంటె బహువికాలమయినది. ఇక్కార్యముకొరకు మన జాతి కాలగ్రెసు మహాత్ములద్వారా పడు యారాటమే ప్రస్తుతోద్యమము. ఆధ్యాత్మిక యంతర్గతభేదము యున్నది. బహిర్గతము గాగోరుచున్నది.

ఈకోరిక తీర్పు భారము భారతదేశమువై నున్నది. మన యంతరాత్మకు తలక్రింగ జేయుకార్యములో కొద్దిభాగము మాత్రమే చేసియున్నాము. మహాత్మునియాయము తీగటగూడ చాలదూర మున్నది. వికమత్యముయొక్క ప్రభుత్వస్థితిలో మహాత్మునివంటి పురుషునియందు జాతీయంతయు కమ్మియుండుట లోనస్వాభావిక మేమియులేదు. దేశమింకను పూర్వ సంస్కారములలో నున్నది. కావుననే యంతరాత్మను తెలిసికొనుట కష్టముగ నున్నది. ఇందుకు పారిశుద్ధ్యము కావలెను. స్వదేశీ యుద్యమము వలె దేహ ప్రాణపారిశుద్ధ్యము చాలదు. ఒక పురుషుడొక కార్యమును చేయుటవలన మనిగ్రహించి చేయుట కత్యుద్దై యున్నపు డిక్కార్యము నితరుల ద్వారా చేయును. భారతీయ గురుత్వ రహస్య మిందులోనే యున్నది. శిష్యుడు గురువు మూలముననే యాత్మజ్ఞానము సంపాదించును. గురువొక యద్యము. శిష్యుడా యద్యములో తన ప్రతి బింబమును చూచును. అనగా శిష్యుని స్థితి గురు వెత్తిగించుచుండును. ప్రస్తుతము మనదేశమున పెద్దలు పిన్నలు ఎల్లరును మహాత్ముని యనున రించి స్వార్థత్యాగముయొక్క యోగ్యత్యము గ్రహించుటలేదా? స్వార్థముతోగూడిన నాయకత్వము చీట్లపేకతో కట్టిన యిండ్ల వలె కూలిపోయింది. దేశభక్తులమనియు దేశమునకు, సంఘమునకు, మతమునకు సహకారము చేయువారమనియు నటనచేయు నాయకులందరు మహాత్ముని పరిక్షకు లొంగిపోయి నిజప్రభావము బయటపెట్టుకొని కాలకర్మముల దూషించుట లేదా? మహాత్ముని పరిక్షకులన చాలమంది యాధిక్యమునుండి యధమాధమునకు పడిపోయినారు. పడక కుప్పిలలో పడుండి రాజకీయములు విచారించుచుండు నాయకులు పూర్వకాలము లో, ఇప్పుడు త్యాగము, మమకార రాహిత్యము, తపస్సు మాత్రమే ప్రస్తుత నాయకుల చిహ్నములు. దేశము మహాత్ముని యందు తన నిజాశయమును కనుగొనవలెను.

ఏకగ్రీనముగ దేశము నడువ నెంచుట సత్యము. దేశము సహజసూక్తిగ ప్రవర్తించిన యెడల ఆశయము నెరవేరగలదు. ఇందుకు దృఢనిశ్చయము ఓపిక యవసరము. ఏలన వికల్ప బహిరంగముగ మాత్రమున్న జాలదు. వివరము లన్నిటియందును కనబడినగాని నిజమైన బలము చేకూరదు.

దేశమున కల్మష మింకను చాల యున్నది. ఇంకను పిచ్చి యావేశమున్నది. ఇదియంతయును మానసికముగను, ఆధ్యాత్మికముగను మారవలెను. ఇట్లు కానిపక్షమున ముఖ్యకార్యము లేమియు చేయజాలము. మమకారమును నిర్మూలించజాలము. మన జ్ఞానేంద్రియములకు చలన మధికము. కాన మనపద్ధతులను చాలకాలము నిలుపుట కష్టముగ నుండును. కనుక కొంతకాల మసంకృప్తితోడను, యితరసమయములందు మనోవేదనతోడను సంచరించుచుండుము. మన యభివృద్ధి కనేక యాటంకములు కలుగుచుండును. వెనుకకు మరలుముగాని ప్రతిరోధితులనిగ్రోత్తయనభవములను గ్రహించి ముందుకుపోవుచుండుము. ఇట్లు ఆగుట వితిమించి పోయినయెడల వినుగు జనించి అసలు కార్యమును విడువవచ్చును. కానమన జీవితాశయము భావోదేకమువలన సంపూర్ణ రహితము. ఆయాశయమును కార్యరూపమున బెట్టినగాని జీవితము సఫలము కాదు. భక్తిసాధనము మార్గము మాత్రమే. కాని యుత్పత్తిసాధనము జన్మసాఫల్యము. ఏకో నారాయణమూర్తి వివిధమానవు లందు వివిధరూపముల ప్రత్యక్ష మగుచున్నాడని గ్రహించినపుడే జాతీయైక్యత సంపూర్ణికాగలదు. భగవంతుని తోడను మమవ్యజాతీతోడను యిట్టిసంబంధమును నిశ్చయించిన వెనుక భారతజాతి ప్రపంచమున కంతకు స్వాతంత్ర్యము కాంతి పంచి పెట్టుచు ముఖ్యస్థాన మాక్రిమింపగలదు.

బహిష్కారపు దెబ్బ

మగ్గములకు పనిలేకుండుట
బ్లాకు బరకలో 28 వేల మగ్గములు పనిలేకుండునున్నవి. అనగా పట్టణములో నూటికి 81 మగ్గములు అట్లున్నవి. క్రిస్తమను నాటికి సగానికి సగము పనిలేకుండుపోవునని భయపడిరి.

రాష్ట్రములలో నెల్ల గొప్ప వర్తకసంఘముగు నేతగాండ్ర సంఘము నిన్న ప్రచురించిన తమ నివేదికములో, యీ స్థితికి కారణము యెక్కువగ భారతదేశము బహిష్కరించుట చేత ననియు, దిగుమతి పన్నులనియు దెలిపెను. నేతపరిశ్రమలో నభిరుచిగల వారలుగల విజయము కమిటీ యొకటి స్థాపింపబడినది. వారలు దిగుమతిపన్నుల ఫలితమును గుణించుటయు, ఆపన్ను వేయువారి యుద్దేశమునకు సాక్ష్యమును గూర్చుటయు నై యున్నది. (లివర్ పూల్ పోస్టు)

తప్పు సాక్ష్యము కల్పించినందులకై కాళీనందలి న్యా యవాదులగు పండిత లక్ష్మీకాంత, పండిత ఉమాకాంత గార్లను ప్రాసిక్యూటి చేయుటకు అలహాబాదు ప్రాకోప్తవా రుత్తరు వొసంగిరి

శ్రీసీతారామాంజనేయనాటక సమాజము, ఏలూరు

నిజయనగరములో
అయోధ్యా మైదానముమీద జేసిన
నాటక కాలలో 13-1 1922 తేది శుక్రవారము
ప్రహేద నాటకము
ప్రదర్శించబడును.
తీట్లవివరము:— రూ 8, 2, 1-0-0, 1-8-0, 0-12-0, 0-8-0.
శ్రీలకు రూ 2-0-0, 1-0-0, 0-8-0.
M. N. Rao Gadavalli Suryanarayana
Zamindar, Rao,
Hon. President, Manager.

నోటీసు. (3363)
బందరు నలు కోర్టు
ఫయల్ O. S. 60/1921 నెంబరు.

ఈ వైసెంబరున లేలు మాడపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారి యొక్కయు వారి కుమారుడు సూర్యనారాయణరావుగారి యొక్కయు యావత్తు యెట్లెటును Administer చేయించి భర్తములు వగయిరాలు జర్పించుటకు శ్రీజగద్గురు శృంగేరి స్వాములువారి తరపున శ్రీకంఠశాస్త్రిగారు దావా దాఖలు చేసి దావా మధ్యములో సదరు యెట్లెటును పే నేజచేయుటకు రిశివరు Appoint చేయించుటకు కోరిగా సదరు దావాలో మహారాజరాజేశ్వరి కస్తూరికృష్ణానందం పంతులుగారిని రిశివరుగా 23-12-1921 తేదిన సదరు కోర్టువారు Appoint చేసినారు గనుక సదరు యెట్లెటు తాలూకు యావత్తు ఆస్తులు వారి స్వాధీనమునవి ఎట్లెటుకు చేరవలసిన యావత్తు కిస్తులు బాకీలు వగయిరాలు సదరు రిశివరుగారికి తప్ప యితరులకు చెల్లించకూడదని యందుమూలముగా ప్రచురించడమయినది.

Receiver's office } K. Krishnanandam,
Bezwada }
6-1-1922 Receiver.

ఇండియన్ బాంకు లిమిటెడ్.
వాడ్ ఆఫీసు: (నార్త బీది కోడ్డు - మదరాస్)

మదరాసు నోటీసు
లోకల్ ఆఫీసులు: (1) ఎస్టబ్లిష్మెంట్, అర్బినియన్ ిడి (2) తిరువళ్ళీకోడి, పెద్దపిడి. (3) మైలాపురము, ఉత్తరమాడపి.
బ్రాంచీలు:— కొచ్చి, మధుర.
బ్యాంకుకు క్రొత్తగా చేర్చిడి మూలధనము నందు కొన్ని వాటాలుమాత్రమే మిగిలి యున్నక వాటా 1-కి రూ 25 య చొక్కన చెల్లించవలెన ప్రచురపత్రము, భరఖాస్తుసారము మున్నగు వాకి హెడ్ ఆఫీసునకు గాని, లేక బ్రాంచీలకు గా ప్రాసిన బడయగలరు.
విద్యాసాగర పాండ్య, కార్యదర్శి.
(27)

రాసు అండు సదరక మరాటా
రైల్వేకంపెనీ లిమిటెడ్,
(ఇంక్వార్టర్స్ ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

ప్రకటన (3364)

యువరాజుగారు చెన్నపురికి
వచ్చు సందర్భమున 1922 సం. జన
వరి 13 వ తేది మొదలు 17 వ తేది
వరకు చేయు ప్రత్యేక
యేర్పాటులు.

1922 సం. రము జనవరి నెల 13 వ తేది
యువరాజుగారు మద్రాసుకు వచ్చునపుడు, జన
వరి నెల 17 వ తేది మద్రాసునుండి బయలుదేరి
పోవునపుడు చేయునట్టి ప్రత్యేకపు ఏర్పాటులు
యీ క్రింద తెలుపబడియున్నవి.

కాలనిర్ణయ పటికయందు
మార్పులు

1. (ఎ) 13-1-22 తేదిన రాయపురము బీచి
స్టేషనులకు మధ్య బోవుచున్నట్టి ఈ క్రింద తెలుప
బడిన లోకల్ బండ్లు రద్దుచేయబడును. ఆవి ఆప్ర
కారముపోవు.

రాయపురమునుండి పగలు 9-5 బయలుదేరు	Xo-ని
	నెం 61 రు బండి.
" " 9-44 90 "	
బీచినుండి 9-22 62 "	
	10-8 92 "

బీచి పగలు 9 Xం. 50 ని, 9 Xం. 11 ని.
చేరునట్టి బండ్లు
రాయపురం పగలు 9 Xం. 28 ని, 10 Xం. 14 ని.
చేరునట్టి బండ్లు

(బి) 13-1-22 తేదిన రాయపురము బీచి
స్టేషనులకు మధ్యను, బీచి రాయపురము స్టేషను
లకు మధ్యను బోవుచున్న నెం 69, 54 రుల లోక
ల్ బండ్లు మామూలుకాల నిర్ణయముకంటె 10
నిమిషములు ఆలశ్యముగా ఈ క్రింద తెలుపబడిన
కాలనిర్ణయ ప్రకారము పోవును.

నెం 69 రు బండి రాయపురమునుండి పగలు 10
Xం. 20 ని. బయలుదేరును, నెం 69 రు
బండి బీచి 10 Xం. 44 నిమిషములకు చేరును,
నెం 54 రు బీచినుండి పగలు 10 Xం. 54 నిమిష
ములకు బయలుదేరును, నెం 54 రాయపురము
11 గంటలకు చేరును.

(సి) 17-1-22 తేదిన తిరువళ్ళూరు నుండి
బయలుదేరి మామూలుగా సెంట్రలు స్టేషను రాత్రి
9 Xం. 10 ని. చేరునట్టి ఇ. నెం 48 రు లోకలు
బండి పెరంబూరునుండి నేరుగా రాయపురము
రాత్రి 9 Xం. చేరును.

(డి) 17-1-22 తేదిననుండి నెం 19 రు బెంగు
ళూరు ప్యాసంజరుబండి మద్రాసునుండి సెంట్రలు
స్టేషను నుండి రాత్రి 9 Xం. 30 ని. బయలుదేరుటకు
బదులు 9 Xం. 20 నిమిషములకే బయలుదేరి
తిరువళ్ళూరు రాత్రి 11 Xం. 15 ని. బదులు
గంటలకే చేరును. మద్రాసునుండి ఆర్కో
రకు ఈ క్రింద తెలుపబడిన కాలనిర్ణయ
ప్రకారము పోవును

మద్రాసునుండి బయలుదేరుట రాత్రి	9-20
బేసిన్ బ్రిడ్జి చేరుట "	9-25
" నుండి బయలుదేరుట "	9-27
పెరంబూరు చేరుట "	9-33
" నుండి బయలుదేరుట "	9-36
విల్లివాకము చేరుట "	9-41
" నుండి బయలుదేరుట "	9-43
కొరటూరు దాటుట "	9-46
అంబత్తూరు దాటుట "	9-50
ఆవడి చేరుట "	9-57
" నుండి బయలుదేరుట "	9-59
పట్టాభిరామ్ దాటుట "	10-5
తిన్నూరు దాటుట "	10-10
సెవ్యాపేట దాటుట "	10-16
తిరువళ్ళూరు చేరుట "	10-23
" నుండి బయలుదేరుట "	10-31
కడంబుత్తూరు దాటుట "	10-36
మణూరు దాటుట "	10-42
తిరువాంకాపూరు దాటుట "	10-46
మోసూరు దాటుట "	10-52
ఆర్కోణము చేరుట "	11-0

(ఇ) నెం 37 రు రైచూరు ప్యాసంజరుబండి
మద్రాసునుండి రాత్రి 10 Xం. 15 నిమిషములకు
బదులు 11 గంటలకు బయలుదేరి మధ్యదారిలో
సాధ్యమైనంతవరకు యిచ్చిపోయినట్టి కాలమును
సరిపుచ్చుకొనుచు గమ్యస్థానము ఆలశ్యముగనే
చేరును.

2. 17-1-22 తేదిన మద్రాసు సెంట్రలు
స్టేషనులకు రాత్రి 9 Xం. 20 ని. మొదలు
10 Xం. 40 ని. వరకు జను లెవ్వరును పోకూ
డదు. రాత్రి 9 Xం. 20 ని. స్టేషను ఆవరణము
నుండి బయలుదేరి పోవట్టివారు తక్షణం అచ్చటి
నుండి బయటికి పోవలెను సదరు కాలమునందు
ఎవ్వరిని గాని స్టేషనుకు రానియ్యరు.

దేశాభిమానులు గండు!
మొత్తం కడుగులు వదులుకుండు
(3272) ది. 28 వ తేది 0-10-0
కృతజ్ఞతను ప్రకటించుటకు కార్యకర్తలను
నాలుగు రు. 10-00
వలయునని పోస్టల్ సహాయమును ప్రోత్సహించునని.
కా. వెం. రంగయ్య. కరిగిడర్గం, నెల్లూరు జిల్లా.

ఆరోగ్యములకు
ఒక మార్గము 21
తక్షణ మే మీరు
ఒక రూపాయి మాత్రము ఖర్చుచేసి
ఆతంకనిగ్రహమాత్రము నేనించిన
చాలాను
జాబితలు వ్రాయవారి ఉచితము.
త్వరపడును!
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ నోనిందశి,
ఆతంకనిగ్రహయావధాలము, బ్రాజ్ఞ్య, 26 మదరాసు.

ఇంద్రజాల మహేంద్ర జాలము
ఈ ఆశ్రమము గంధములో బర్మీస్ గారడి, యోగవృత్తి
సామ్రాజ్యము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, ముత్యకాశ్యపు,
భూత వైద్యము, యోగములు, ఆహారకాచార చిట్టాకే ఆహార
సాహిత్య విచిత్ర వివేచనవిద్యలుగలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని
మాయముచేయుట, మామిడి చెట్టును ప్రట్టించుట, జీవముల
సమాధియగుట, కీరములను కలకాయలను మాలాగించుట,
భూమిపై గలవంతక గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
లింపుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకములు అన్నవి. ఈ గంధ
మును పదివిన అత్యద్భుతముగా మేటికే చేయగల కని గ్యారంటీ
యిచ్చుచున్నాము. దీనికెల రూ. 40-0 అ. (2118-685)
కె. ఆర్. జగద్దానం నాయుడు, 20 గం. (గుంటూరు జిల్లా)

భృంగామలక తైలము
(వైద్యునిచేత)

భృంగామలక తైలము:- శిశువుల మర్దనచేసినను
ముక్కులో ప్రతిదినమును నశ్యముచేసినను,
శిశోరోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- తలకు పట్టించి కంటి
రోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- అపస్తంబరోగమును ఉత్తమ
రోగమును, కపరోగములను బోగొట్టును.

భృంగామలక తైలము:- తలకు పట్టించి కంటి
దలకల నశ్యముచేయును.

4 బాన్సుల సీసా వెల రూ. 1
1 పాన్సు " " 3

క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతి, బి. ఎ. ఎం. బి. సి. ఎం.
మేనేజింగు డైరెక్టరు,
ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, (లిమిటెడ్)
19, హాల్స్ రోడ్,
మాంటు రోడ్ - మదరాసు.
(బుధ)

వనావధిసరస్వరిల్లా
రక్తహీనతను రక్తమయింక మార్చుధర్మము బోగొట్టు
టనుచు చేర్చుకొనగలవనిది. ఖర. 1-10-0
ఇండియా సిల్కానామ ఎచ్చర్లైనను శిశువాలిఖర్చు
ప్రతిదినముగా పంపబడును. (2973)
నిర్వాహము సి. డి. సామంత్.
నెం 144 ఫస్ట్ వాడి, బాంబాయి.

వైద్యరత్న పండిత
డి. గోపాలాచార్యగారి

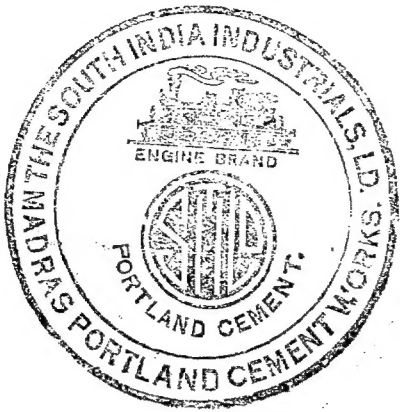
జీవామృత

రక్తమును వృద్ధిచేయును
మేహవాత నొప్పులను బోగొట్టును
అన్ని విధములగు బలహీనములను ఆహారమును
సాంకుశ్యగులకు మంచిది
గుండెదడను నివారణ చేయును
గర్భ కారక మలస్థిరామును
బాల్యరోగములకు నుత్రము (1045)
చనుబోవును వృద్ధిపరమును
మూర్ఖులకు మంచిది
మెదడుకు బలమును గలుగ జేయును
వరములకు కత్తిని హెచ్చించును
విద్యార్థులకు ప్రాణమిశ్రితము
ప్రాణకీర్తిని హెచ్చించును
క్షయరోగులకు మిగుల మంచిది
కాసరోగులకు అమృతము
గుండెకాయకు మిక్కిలి బలము నిచ్చును
ఊపిరితిత్తులకు అధికబలము జేయును
ఉబ్బురోగులకు మిగుల హితము
వెల బుడ్డి 1-కి రూ. 8-4-0.
ప్యాకింగు పొట్టెటి ప్రత్యేకము.
క్యాటలాగు ఉచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమం,
41, అచారప్పస్ పేథి, జి. టి. మదరాసు.
తంబిలిసము:- (బుధ)
కండిట్ - మదరాసు.

ప్రఖ్యాతిపొందిన మాయొక్క
"ట్రాండ్ పోర్టులాండ్ సిమెంటు"
"ENGINE" BRAND PORTLAND CEMENT

గవర్నెంటు డిపార్టుమెంటులు
 హిందూ రాజ్యములు
 గనులు ప్రొవ్య కంపెనీలు
 కంట్రాక్టరులు

మదరాసు కార్పొరేషన్
 మదరాసు పోర్టు ట్రస్టు
 మునిసిపాలిటీలు
 ఇండ్లు కట్టువారు

అందరును విశేషముగా వాడుచున్నారు. వలననగా:-

1. మాయొక్క "ఇంజిన్" బ్రాండు పోర్టులాండ్ సిమెంటు కుద్రమైన మూలకస్తులతో చేయబడుచున్నది.
2. బ్రిటిష్ స్టాండర్డు స్పెసిఫికేషన్ (British Standard Specification) ప్రకారము కుద్రముగా చేయబడుచున్నది.
3. అశుభకములు చేయక, టిక్కెట్-పేరకము ఎంతబాగుగా చేయవచ్చునో అంతబాగుగా చేయబడుచున్నది. వైద్యుల కారణములచేత అందరును దీనినికొని కట్టడములకు వాడుచున్నారు. కట్టడముల బలము సిమెంటులో యున్నదని అందరికిని తెలిసియున్నది.
4. సిమెంటు దీయునప్పుడు "ఇంజిన్" బ్రాండు అడిగి తీసికొనినయెడల కట్టడములందు ఏలోపములు కలుగజరవు. సిమెంటు వాడుటయందు ఏసందేహములు యుండినను మాకు వ్రాసిన వివరముగా వ్రాయగలము.

ది మదరాసు పోర్టులాండ్ సిమెంటు వర్క్స్

సొంతదారులు:

ది పౌల్ యిండియా యిండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్

పోస్టు పెట్టె 101, మదరాసు.

THE MADRAS PORTLAND CEMENT WORKS

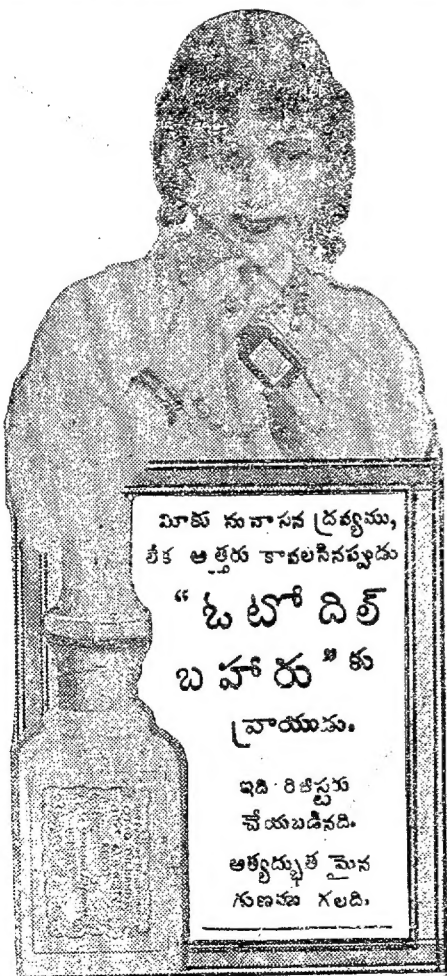
Proprietors.

THE SOUTH INDIA INDUSTRIALS, LTD.

(8049)

Post Box 101, MADRAS.

International Ad. Service. S-83.

వెంటుకలే అందము.

రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దువ్వెనతో ఊడి రాకమునుపే త్వరపడుడు. ఊడినప్పుడు మొదలు వెట్టివయెడల వెంటుకలు పాడైపోవును. అంతవరకు రానియకద్దు.

నడక

కామినియా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నను, శిరో మాంద్య మున్నను, యిది దివ్యవధము.

వెంటుకలు చిట్టుట గాని, గరుకుగ గాని యుండదు.

మీ వెంటుకలు వరల యెప్పుటి మెత్తదనమును గల్గి పట్టువలె నుండి మెరయుచుండును.

ఈ రోజుననే దీనిని పరీక్షించి చూడుడు.

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుడు.

కామినియా తలనూనె నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ చేయును.

వెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని పోస్ట్‌లోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము విగ్రయించబడుచున్నది.

1/2 బొట్టు బుడ్డి 1-కి ధర రూ 2-0-0

1 డ్రాము " " 0 12-0

1/2 డ్రాము " " 0-8-0

ఇది మందుల ముఖ్యమైన రందరికనున్నా, సరకుల ముఖ్యమైనవి నూడ దొరకును, లేకున్నా, పోలు యెట్లు:-

ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండ్

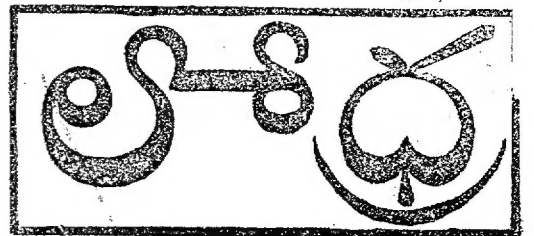
కెమికల్స్ కంపెనీ,

BOMBAY. (126)

155 జమ్మా మసీదు, బొంబాయి.

Sole Agents:-
 Anglo Indian Drug and Chemical Coy.,
 155, Jumma Masjid,

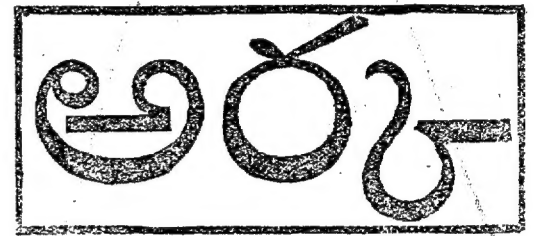
కేసరి-రత్నత్రయము

గర్భాశయరోగ నివారణ:- శ్రీలక్ష్మ గుండు ఋతుకుల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మైలజాన్ గిగాను లెక్కర కాను పోవుట కునుచురోగము, సంతానహీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూటికావాతము, కీళ్లకొప్పులు, అగ్రకాక్తు, అరచేతులునుంట మొదలగు శ్రీలక్ష్మ మర్మ వ్యాధులను కుదుర్చును 12 బొట్టు 8-0-0; 6 బొట్టు 1-10-0

రక్తకున్ఠి ప్రావళ్యము:- ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అశీర్ణము, కీళ్లకొప్పులు, మేహవ్యాధులు, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు తేజస్సు నిచ్చును. 12 బొట్టు 8-0-0; 6 బొట్టు 1-10-0,

సర్వజ్వరనివారిణి

దీనివల 6 బొట్టు 2-8-0; 3 బొట్టు 1-8-0; 1 బొట్టు 0-8-0

కేసరి కుటీరం.

అయుర్వేద అమృతశాల,

88 పోలీసు కమిషనరు ఆఫీసురోడ్డు, ఎలంబూరు మన్యూ

వాళ్ళు వెంకటాచల వండితుల

అయుర్వేదీయ సిద్ధావదముగు

కామయహార

కస్తూరి మాత్రలవలె

సర్వోత్కృష్టమగుకాశియోగి విశ్వానాథము శిరోజితేదని ధారాళముగా చెప్పవచ్చును. ఓటిలో ఆశ్చర్యకరమైన యేకవృత్త చేరలేద గావున అప్పుడు పుట్టిన శిశువు మొదలకొని వృద్ధులవరకు ప్రతిఒక్కడూ సుఖములేక నేలించవచ్చును. ఈ మాత్రలను తీసుకొని రోగి తన వృద్ధి జోషిగాని ప్రతిదినము ఉపయోగించుచు నన్నిటిని ముందమా అట్టివలె మలబద్ధము చికిత్స జ్వరము మలేరియా జ్వరము శిశువు జ్వరము, దగ్గు, పడికము వరముల వ్యాధిల

హిందీ ఇంపు ఎంబా క్లెగు కలరా మున్నగు ఇంకా అనేక వ్యాధులను వగ్గరకు రానియ్యదు. ఇట్లుగలిగిన వలె ఉపయోగించిన తక్షణమే గుణ మిచ్చును. ఒకేసారి కూర్చుండి వలసిన గురుస్థాన వ్యాపారస్థులు ఈ పాత్రాధ్యాయులు విద్యార్థులు ధోషాస్త్రీలు నూడ ఈ మాత్రలను నేలించి గుణమును పొగడుచున్నారను. 250 మాత్రలను గల నీసా 1-కి వెల రూ. 0-4-0 ఒక నీసా మొదలు 6 నీసాల వరకు పోస్ట్‌జీ 0-4-0 ఒకేసారి 6 నీసాలను తెప్పించిన పోస్ట్‌జీతో రూ 1-8-0
 12 నీసాలు " " 2-12-0
 25 నీసాలు " " 4-0-0

శ్రీ శివారామ వైద్యశాల

(801-503) మైసూరు

తండ్రి నివాసము:- పండిట్ మైసూరు.